

Обједињене језичке вештине 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Утврђивање језичких компетенција студената на нивоу Б2 за све четири језичке вештине и упознавање са основама текстуалне анализе.

Исход предмета

Студент уме да

- анализира структуру књижевног и некњижевног текста
- сажме главну идеју академских текстова (из уџбеника)
- примени организационе принципе и кохезивне стратегије у краћим текстуалним формама
- произведе кохерентан текст реконструишући језичке/културолошке елементе којима се постиже жељени ефекат

Садржај предмета

Теоријска настава

Логичка структура и организација текста., однос реченице и текста, однос текста и дискурса. Кохерентност и кохезивни фактори текста, лексичка и граматичка кохезија, структура информација. Лингвистичка анализа краћих текстуалних структура. Одлике писаног академског дискурса, научног, формалног и неформалног стила. Наративни и дескриптивни текст.

Практична настава: Вежбе

Основе академског писања, структура писаног рада. Фактори у процесу писања. Параграф – идеја и структура. Типови параграфа. Развијање идеје у оквиру параграфа. Усмена презентација – сврха и елементи. Самостално презентовање на задату тему. Поступак припреме презентације. Структура и садржај. Презентација као метода учења.

Литература

Carter, R. et al. (1997). *Working with texts*. London: Routledge.

Thornborrow, J. and Shân Wareing (1998). *Patterns in Language*. London: Routledge.

Chivers, B. and Michael Shoolbred. (2007). *A Student's Guide to Presentations*. London: Sage.

Граматика енглеског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Овладавање основним теоријским аспектима морфосинтаксе енглеског језика на нивоу реченичних елемената и глаголске и именичке синтагме, усвајање кључних лингвистичких термина из области морфосинтаксе и примена теоријских морфосинтакских знања у анализи примера из енглеског језика.

Исход предмета

Познавање основних теоријских концепата и принципа традиционалне, дескриптивне морфосинтаксе енглеског језика и способност примене теоријских знања, уз употребу општеприхваћене научне терминологије, у виду анализе реченица према реченичним елементима и детаљне анализе унутрашње структуре и функција глаголске и именичке синтагме.

Садржај предмета

Теоријска настава: интерактивна предавања

Основни појмови из дескриптивне граматике и морфосинтаксе (врсте речи, реченични елементи, синтаксичке функције реченичних елемената и структурна реализација). Глаголи и глаголске синтагме (глаголска парадигма, класификација глагола и глаголске категорије начина, стања, времена, вида и модалности). Именице и именичке синтагме (именичка парадигма, класификација именица, именичке категорије броја, рода и падежа, референцијалност, структура именичке синтагме и њене реченичне функције, детерминатори и заменице).

Практична настава: вежбе и самосталан рад студената

Вежбе препознавања и примене теоријских концепата у анализи реченица, те глаголских и именичких синтагми из корпуса писаног и говорног енглеског језика.

Литература

Greenbaum, S. and R. Quirk (1990). *A Student's Grammar of English*. London: Longman.

Ђурић, R. i R. B. Šević (2006). *A Student's Workbook of English Grammar*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Chalker, S. (1992). *A Student's English Grammar Workbook*. London: Longman.

Vince, M. (2010). *Advanced Language Practice: English Grammar and Vocabulary*. Oxford: Macmillan Education.

Енглеска књижевност 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: НЕМА

Циљ предмета

Упознавање студената с најзначајнијим правцима, одликама и представницима средњовековне и ренесансне енглеске књижевности, као и с друштвено-историјским контекстом у ком су настала репрезентативна дела.

Исход предмета

Студенти ће се упознати с најважнијим тенденцијама, формама и темама средњовековне и ренесансне књижевности кроз осврт на релевантна дела. Стечено знање ће послужити и као основа за разумевање праваца у којима се британска књижевност касније развијала.

Садржај предмета

Теоријска настава

Средњовековне и ренесансне драмске и поетске форме (миракули, моралитети, рана енглеска драма, универзитетски умови, В. Шекспир, Б. Џонсон, јакобинска драма; англо-саксонска поезија, витешки спев, Џ. Чосер, сонет, метафизичари и кавалери, Џ. Милтон).

Практична настава: Вежбе

Анализа одабраних одломака из драмских и поетских дела (доступних у практикуму): С. Marlowe, *Dr Faustus*; Т. Kyd, *The Spanish Tragedy*; W. Shakespeare, *Hamlet*, *Macbeth*, *Richard III*, *The Twelfth Night*; В. Jonson, *Volpone*; J. Webster, *The Duchess of Malfi*; *Beowulf*; "The Wife's Lament"; "The Wife of Usher's Well"; *Sir Gawain and the Green Knight*; G. Chaucer, *The Canterbury Tales*; изабрани сонети: Т. Wyatt, Н. Howard (earl of Surrey), Е. Spenser, W. Shakespeare и J. Milton; J. Donne, "The Canonization"; А. Marvell, "To His Coy Mistress"; J. Milton, *Paradise Lost*.

Литература

1. D. Daiches, *A Critical History of English Literature*, New York: Ronald Press Co, 1960.
2. И. Ковачевић, *Енглеска књижевност I*, Сарајево: Свјетлост и Завод за уџбенике – Београд: Нолит, 1979.
3. *The Pelican Guide to English Literature*, London: Penguin Books, 1974.
4. *Oxford History of English Literature*, vol. 1 (J. A. W. Bennett, 1990), vol. 2 (H. S. Bennett, 1990), vol. 4 (C. S. Lewis, 1990), vol. 6 (G. K. Hunter, 1997).
5. A.R. Braunmuller – Michael Hattaway, *The Cambridge Companion to English Renaissance Literature*, 2nd edition, Cambridge: CUP, 2003.

Увод у англистичку лингвистику

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: -

Циљ предмета

Упознавање студената са општим карактеристикама језика, преглед савремених лингвистичких модела, развој писма, усвајање језика, однос језика и друштва. Упознавање са развојем енглеског језика, британском и америчком варијантом енглеског језика и нивоима анализе енглеског језика.

Исход предмета

Након курса, студенти су стекли знања о одликама, поделама и проучавању језика, месту енглеског језика у генетској класификацији језика. Студенти су оспособљени да анализирају структуру енглеског језика уз коришћење одговарајуће терминологије.

Садржај предмета

Теоријска настава

На часовима предавања обрађују се карактеристике и поделе језика, усвајање језика, развој писма, однос језика и друштва, као и развој енглеског језика. Уз то, обрађују се нивои анализе енглеског језика (фонетика/фонологија, морфологија, синтакса, семантика) и терминологија повезана са тим нивоима.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

На овим часовима студенти примењују теоријска знања анализирајући структурне целине енглеског језика, решавају одговарајуће задатке и припремају краћа усмена излагања.

Литература

Bugarski, R. (2003), *Uvod u opštu lingvistiku*, Beograd: Čigoja štampa.

Crystal, D. (1996), *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*, Cambridge: CUP.

Fromkin, V. and R. Rodman (1993), *An Introduction to Language*, Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers.

Novakov, P. i N. Milivojević (2005), *Introduction to the Study of English* (workbook), Novi Sad: Filozofski fakultet/Futura publikacije.

Novakov, P. i N. Milivojević (2006), *Introduction to Linguistics* (workbook), Novi Sad: Filozofski fakultet/Futura publikacije.

Обједињене језичке вештине 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Унапређење језичких компетенција студената са нивоа Б2 до нивоа Ц1 за све четири језичке вештине кроз активну примену анализе текста.

Исход предмета

Студент ће умети да

- анализира основне текстуалне схеме текстова штампаних медија
- примени основне принципе критичке анализе у тумачењу текста
- произведе краћи писани текст у складу са академским стандардима
- произведе аргументовано усмено излагање на задату тему

Садржај предмета

Теоријска настава

Текст штампаних медија: врсте и жанрови. Језик новинских наслова: текст, контекст, публика. Визуелне компоненте текстова штампаних медија. Анализа текстуалне структуре – вести, општи чланак, ауторски чланак. Одлике дискурса штампаних медија, критичка анализа.

Практична настава: Вежбе

Есеј као академска писана форма, основни типови есеја, поступак писања, језик и реченична структура. Елементи академског писаног рада: увод, теза и закључак. Усмено излагање – групно излагање, поступак планирања излагања, одлике академског говорног језика. Публика, аудио-визуелне компоненте. Стратегије за ефектан наступ. Презентација као део интервјуа.

Литература

Carter, R. et al. (1997). *Working with texts*. London: Routledge.

Reah, D. (1998). *The Language of Newspapers*. London: Routledge.

Goddard, A. (1998). *The Language of Advertising*. London: Routledge.

Граматика енглеског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Граматика енглеског језика 1

Циљ предмета

Овладавање напреднијим теоријским аспектима морфосинтаксе енглеског језика на нивоу придевске, прилошке и предлошке синтагме, као и на нивоу простих и сложених реченица са посебним нагласком на прилошким клаузама. Усвајање напреднијих лингвистичких термина из области морфосинтаксе и примена теоријских морфосинтакских знања у анализи примера из енглеског језика.

Исход предмета

Познавање напреднијих теоријских концепата и принципа традиционалне, дескриптивне морфосинтаксе енглеског језика и способност примене теоријских знања, уз употребу општеприхваћене научне терминологије, у виду детаљне анализе сложених реченица према реченичним елементима (и њихових међусобних односа) и детаљне анализе унутрашње структуре и функција придевске, прилошке и предлошке синтагме.

Садржај предмета

Теоријска настава: интерактивна предавања

Придеви, прилози и предлози (придевска и прилошка парадигма, придевске, прилошке и предлошке синтагме и њихове синтаксичке функције). Прилошке одредбе (синтаксичка реализација, позиције у реченици, класификација по степену интегрисаности, семантичка класификација). Проста реченица (синтаксичка реализација и семантичке (тематске) улоге реченичних конституената, конгруенција, негација, реченична типологија према дискурсним функцијама). Сложена реченица (координација и субординација, типска и функцијска класификација зависних реченица, глаголска синтагма у зависним реченицама, директан и индиректан говор – слагање времена).

Практична настава: вежбе и самостални рад студената

Вежбе препознавања и примене теоријских концепата у анализи реченица и синтагми.

Литература

Greenbaum, S. and R. Quirk (1990). *A Student's Grammar of English*. London: Longman.

Ђурић, R. i R. B. Šević (2006). *A Student's Workbook of English Grammar*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Chalker, S. (1992). *A Student's English Grammar Workbook*. London: Longman.

Vince, M. (2010). *Advanced Language Practice: English Grammar and Vocabulary*. Oxford: Macmillan Education.

Енглеска књижевност 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: НЕМА

Циљ предмета

Упознавање студената с најзначајнијим одликама и представницима поезије и прозе 18. и прве половине 19. века, уз осврт на друштвено-историјски контекст у ком су одабрана дела настала.

Исход предмета

Студенти ће се упознати с најважнијим жанровима, формама и делима енглеске књижевности 18. и прве половине 19. века. Сечено знање ће им омогућити боље разумевање енглеске књижевности и потоњих праваца.

Садржај предмета

Теоријска настава

Друштвено-историјски контекст. Претходници и формативни утицаји реалистичког романа. Д. Дефо: веризам и пикарски роман. С. Ричардсон: епистоларна техника. Х. Филдинг: роман као комични еп у прози. Џ. Свифт: мизантропија и пародија путописа. Т. Смолет и О. Голдсмит: пикарски и сентиментални елементи. Готски роман. Л. Стерн: формални експеримент. Одлике и форме романтичарске поезије. В. Блејк. В. Вордсворт. С. Т. Колриџ. Џ. Г. Бајрон. П. Б. Шели. Џ. Китс.

Практична настава: Вежбе

Анализа одломака из одабраних романа и поетских дела (Robinson Crusoe, Moll Flanders, Gulliver's Travels, Pamela, Tom Jones, The Vicar of Wakefield, Tristram Shandy, The Castle of Otranto, Songs of Innocence and of Experience, The Immortality Ode, The Thorn, The Rime of the Ancient Mariner, The Giaour, Ode to the West Wind, Ode on a Grecian Urn, Ode to a Nightingale, La Belle Damme Sans Merci).

Литература

D. Daiches, A Critical History of English Literature, New York: Ronald Press Co, 1960.

M. H. Abrams, English Romantic Poets, London: Oxford University Press, 1960.

Д. Пухало, Историја енглеске књижевности 18. века и романтизма, Београд: Научна књига, 1986.

I. Watt, The Rise of the Novel, Los Angeles: UCLA Press, 2001.

Увод у студије англофоне књижевности

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање студената са основним појмовима књижевне теорије, одликама књижевних родова, елементима анализе текста и развојем и савременим трендовима у књижевној теорији и критици.

Исход предмета

Студенти стичу знање из теорије књижевности и упознају се са правцима у књижевној критици. Сечена знања и вештине омогућују студентима самостално коришћење литературе из књижевних наука, као и самосталну критичку анализу књижевних текстова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дефиниције књижевности. Књижевни родови и врсте. Еп, лирика, драма/ проза, поезија, драма. Версификација. Књижевна проза: роман, приповетка, новела. Елементи и врсте трагедије. Елементи и врсте комедије. Теоријска мисао о књижевности; правци у књижевној критици: класична мисао о књижевности, историзам, естетизам, руски формализам, нова критика, стуктурализам, постструктурализам, деконструкција, марксистичка критика, феминистичка критика, нови историзам, постмодернизам, постколонијална критика, психоаналитичка критика, читалачка рецепција.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа лирских, прозних и драмских текстова из енглеске књижевности (представљање/приказивање; стил и стилске фигуре; метар, стих, рима, строфа; заплет и ликови, наратив, тачка гледишта, врсте приповедача). Избор текстова о теоријској мисли о књижевности и правцима у књижевној критици.

Литература

1. J. A. Cuddon, *The Penguin Dictionary of Literary Terms*, Penguin, 1998.
2. Robert Scholes, *Elements of Literature: poetry, fiction, drama*, OUP, 2004.
3. Peter Barry, *Beginning Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory*, Manchester UP, 2nd Edition, 2002.
4. *Norton Anthology of Theory and Criticism* (2001)

Фонетика енглеског језика

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета: Овладавање општим појмовима артикулационе фонетике и савладавање гласовног система енглеског језика.

Исход предмета: Оспособљавање студената за примену теоријских и практичних знања у области артикулационе фонетике.

Садржај предмета

Теоријска настава: Гране фонетике, методе и технике; говорни процес; гласовни систем; појам фонеме и алофона; дистинктивна и недистинктивна артикулациона обележја; опис гласова енглеског језика – опис консонантских фонема и карактеристичних позиционих алофона; опис вокалских фонема, вокалски дијаграм.

Практична настава: Транскрипција према систему међународног фонетског алфабета (ИПА). Увежбавање изговора гласова – вокали, консонанти.

Литература

- Collins, B. and I. M. Mees (2005). *Practical Phonetics and Phonology*. London: Routledge.
- Gimson, A.C. (1989). *An Introduction to the Pronunciation of English*. London: Arnold.
- Hlebec, Boris (1995). *A Textbook of English Phonology*. Beograd, Trebnik.
- Roach, Peter (1991). *English Phonetics and Phonology. A Practical Course*. Cambridge: CUP.
- Wells, J.C. (1980). *Longman Pronunciation Dictionary*, London: Longman.

Обједињене језичке вештине 3

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: ОЈВ 2

Циљ предмета

Упознавање студената са различитим теоријама превођења које им могу помоћи приликом превођења и кориговања превода. Учврстити Ц1 ниво знања студената везано за све четири језичке вештине уз активно развијање способности кориговања и лекторисања.

Исход предмета

У делу курса који се односи на превођење студенти ће учити о основним теоријама превођења и примењиваће их на различите типове превода на енглески, укључујући и вештине лекторисања. У делу курса који се односи на обједињене језичке вештине, студенти ће бити оспособљени да се писмено и усмено изражавају на енглеском језику користећи различите облике текстова, функционалне стилове и регистре. Затим, научиће да препознају, класификују, резимирају и парафразирају различите врсте текстова као и да сами напишу структуриран текст различите дужине, али и да уоче и исправе грешке у накнадној анализи свог рада.

Садржај предмета

Теоријска настава

унутрашње и спољашње знање, преводилац као ученик, процес превођења

Практична настава: Кроз практичан рад на текстовима различите врсте (писма, биографске одреднице, новински чланци, колумне, белетристика) обрађују се разлике између српског и енглеског. Поред тога, студенти кроз различите активности и задатке на часу проширују своје знање вокабулара и увежбавају сложеније граматичке структуре.

Литература

Oxford English Dictionary of Current English, 8th edition (2010). A. S. Hornby, Oxford: Oxford University Press

Robinson, Douglas. (1997 (2012)). *Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation*. New York: Routledge

Munday, Jeremy. (2001). *Introduction to Translation Studies*. New York: Routledge

Gilad, Susan. (2007). *Copyediting & Proofreading for Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing, Inc.

Практикум *Lost in Translation* који су саставили Александар Кавгић и Ранда А. Мејџор

Практикум *OJB 3* који су саставили Д. Мензилџић и Д. П. Станкић

Wellman, G., Side, R. (2005). *Grammar and Vocabulary for Advanced Students*. Harlow: Longman

Граматика енглеског језика 3

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Циљ овог предмета је да уведе студенте у област синтаксичког истраживања путем упознавања с основним средствима синтаксичке анализе.

Исход предмета

Усвајање основних синтаксичких појмова, методологије и аргументације синтаксичког истраживања и адекватног описа синтаксичких структура у енглеском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Ова компонента садржи опис основних синтаксичких јединица (фраза, клауза), појам конституентности, тестове за одређивање конституентности; упознавање са основним синтаксички односима: аргументација (аргументска структура, реализација аргумената, имплицитни аргументи, видљиви и невидљиви аргументи), предикација (типови) и модификација (адјункти наспрам допуна); тематске улоге; универзална структура фраза (теорија X'): структура именичке, глаголске, предлошке, придевске, прилошке фразе, структура изјавних клауза и реченица (IP i CP)

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа фраза и реченица, самостална примена појмова и лингвистичке аргументације.

Литература

Aarts, B. 2001. *English Syntax and Argumentation*. Second Edition. Palgrave.

Santorini, B. & Kroch, A. 2007. The syntax of natural language: An online introduction using the Trees program.

<http://www.ling.upenn.edu/~beatrice/syntax-textbook>.

Енглеска књижевност 3

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним одликама, најзначајнијим ауторима и делима књижевности викторијанског периода

Исход предмета

Студенти стичу знања неопходна за потпуније разумевање викторијанске књижевности и оспособљавају се за анализу књижевних текстова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Састоји се из следећих наставних јединица:

Историјско-културолошки оквири викторијанске епохе. Уметност викторијанског доба: основне одлике. Викторијанска књижевност: процват романа. Водећи романописци: Чарлс Дикенс, Вилијам Мејкпис Текери, Емили Бронте, Џорџ Елиот, Томас Харди, Р. Л. Стивенсон. Дrame Оскара Вајлда. Викторијанска поезија: основне одлике. Алфред Тенисон. Роберт Браунинг. Метју Арнолд. Кристина Розети.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Вежбе

Анализа одабраних одломака и разговор о прочитаним делима.

Литература

1. Moran, Maureen. (2011). *Victorian literature and culture*. London: Continuum,
2. Daiches, David. (1996). *A critical history of English literature : in two volumes. Vol. 2, The Restoration to the present day*. London : Mandarin.
3. David, Deirdre, ed. (2001). *The Cambridge Companion to the Victorian Novel*. CUP.
4. Bloom, Harold, ed. (2011). *Victorian Poets*, Bloom's Literary Criticism, NY.

Фонологија енглеског језика

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Фонетика енглеског језика

Циљ предмета: Упознавање са основама фонологије енглеског језика; практично овладавање фонолошким карактеристикама енглеског језика у везаном говору.

Исход предмета: Оспособљавање за примену теоријских и практичних знања из области фонологије енглеског језика.

Садржај предмета

Теоријска настава: фонолошке карактеристике везаног говора; гласовне промене – везивање, елизија, асимилација, коалесценција; градација; слог – теорије о слогу, класификације слога, слововна структура; фонотактичка правила енглеског језика; акценат речи – елементи и нивои акцента, акценат просте речи, акценат и деривација; реченични акценат, ритам, интонација..

Практична настава: Увежбавање супрасегменталних карактеристика енглеског језика.

Литература:

- Brazil, D. et al. (1980). *Discourse Intonation and Language Teaching*. Marlow: Longman.
- Collins, B. and I. M. Mees (2005). *Practical Phonetics and Phonology*. London: Routledge.
- Gimson, A.C. (1989). *An Introduction to the Pronunciation of English*. London: Arnold.
- Hlebec, Boris (1995). *A Textbook of English Phonology*. Beograd, Trebnik.
- Lass, Roger (1985). *Phonology*. Cambridge: CUP.
- Roach, Peter (1991). *English Phonetics and Phonology. A Practical Course*. Cambridge: CUP.
- Wells, J. C. (2006). *English Intonation: An Introduction*. Cambridge: CUP.

Британска историја и култура

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са историјом и културом Велике Британије.

Исход предмета

Студенти стичу основна сазнања о историјском развоју, институцијама система и културним специфичностима Велике Британије.

Садржај предмета

Теоријска настава

Земља и људи. Британска острва, Велика Британија, Уједињено краљевство. Староседеоци Британије и остаци њихове културе. Римска Британија. Досељавање Англосаксонаца и његове последице. Норманско освојење и његове последице. Средњовековна ратовања са Француском. Велика Армада. Наполеонски ратови. Британија у Првом и Другом светском рату. Британске династије. Монархија данас. Британски парламент некад и сад. Вишепартијски систем. Енглеско правосуђе и судство. Религија и цркве у Великој Британији. Образовање и школство у Британији данас. Медији у Британији. Уметност.

Литература

1. McDowal, David. (1989). *An Illustrated History of Britain*. London: Longman.
2. Gascoigne, Bamber, ed. (1994). *Encyclopedia of Britain*. London: McMillan.
2. Bromhead, Peter. (1990). *Life in Modern Britain*. London: Longman.
3. Musman, Richard, Adrian, Valance-D'Arcy. (1990). *Britain Today*. London: Longman.

Превод са енглеског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Оспособљавање за превођење једноставнијих књижевних текстова.

Исход предмета

Полазници курса ће умети да уоче разлику у начину остваривања текстуалне кохезије у енглеском и српском, препознају преводачки проблем и аргументују решења, користе преводачке технике и произведу кохерентан превод једноставнијих књижевних текстова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Преводачки проблем. Преводачке технике: замена, прерасподела, парафраза, антонимијски превод, превод културолошким еквивалентом, генерализација, конкретизација. Дистрибуција глаголских времена у наративним, дескриптивним и дијалошким књижевним текстовима на енглеском и српском.

Практична настава: Вежбе

Анализа текста. Дискусија о преводачким проблемима и начинима њиховог решавања. Превођење наративних, дескриптивних и дијалошких одломака књижевних текстова.

Литература

Интерна збирка текстова.

Baker, Mona (2011). *In Other Words*. Routledge.

Newmark, Peter (1988) *A Textbook of Translation*. London & New York: Prentice Hall International.

Обједињене језичке вештине 4

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: ОЈВ 2

Циљ предмета

Утврђивање знања студената у вези са теоријама превођења које могу користити у детаљнијим анализама честих грешака и објашњавању својих преводачких решења. Побољшати способност студената да користе енглески језик на нивоу Ц1 везано за све четири језичке вештине уз активно развијање вештине говора, посебно држања презентација на енглеском језику.

Исход предмета

У делу курса који се односи на превођење студенти ће проширити своје знање о преводачким теоријама и примениће их на различите типове превода на енглески, укључујући лекторисање и анализирање грешака. У делу курса који се односи на обједињене језичке вештине, студенти ће бити оспособљени да користе комплексније врсте дискурса тако што ће умети на напишу или изговоре веће целине са високим степеном исправности, направе убедљиве, аргументоване и добро организоване презентације, процене исправност радова те да коригују сопствене или туђе текстове.

Садржај предмета

Теоријска настава Издавање и организовање термина из текста, елементи културе у превођењу, правила анализе грешака и кориговање.

Практична настава: Кроз практичан рад на текстовима (есејистику, информативне брошуре, туристичке водиче, меније, кратка упутства и маркетиншко-пропагандни материјал) обрађују се разлике између српског и енглеског језика, анализа грешака лекторисање и тимско превођење. Поред тога, студенти кроз различите активности и задатке на часу проширују своје знање вокабулара и увежбавају сложеније граматичке структуре.

Литература

Oxford English Dictionary of Current English, 8th edition (2010). A. S. Hornby, Oxford: OUP
Robinson, Douglas. (1997 (2012)). *Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation*. New York: Routledge
Munday, Jeremy. (2001). *Introduction to Translation Studies*. New York: Routledge
Gilad, Susan. (2007). *Copyediting & Proofreading for Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing, Inc.
Практикум *Lost in Translation* који су саставили Александар Кавгић и Ранда А. Мејџор
Практикум *OJB 4* који су саставили Д. Мензилџић и Д. П. Станкић
Wellman, G., Side, R. (2005). *Grammar and Vocabulary for Advanced Students*. Harlow: Longman

Граматика енглеског језика 4

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Циљ овог предмета је упознавање студената са варијацијама у структури клаузе и комплексне реченице, као и са начином који се универзални синтаксички принципи реализују у различитим језицима, на примеру поређења енглеског и матерњег језика.

Исход предмета

Исход овог предмета је разбијена способност самосталног анализирања сложених синтаксичких структура и препознавање најадекватнијег синтаксичког описа структура у енглеском језику, као и способност адекватног поређења одређених структура у различитим језицима.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска компонента наставе садржи упознавање са теоријским приступом комплекснијим типовима именичке и глаголске фразе, затим, функционалним фразама у домену клаузе, статусом и структуром релативне клаузе, статусом и типовима субординираних финитних и нефинитних клауза, типовима субјекта у свим врстама клауза, као и пасивом и померањем фраза.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа комплексних реченица у енглеском и самостална компаративна анализа релевантних синтаксичких феномена у енглеском и матерњем језику.

Литература

Santorini, B. & Kroch, A. 2007. The syntax of natural language: An online introduction using the Trees program.

<http://www.ling.upenn.edu/~beatrice/syntax-textbook>

Haegeman, L. & Gueron, J. 1999. *English Grammar*. Oxford: Blackwell.

Huddleston, R. & G. Pullum 2002. *The Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ivić, M. (ed.) 2005. *Sintaksa srpskog jezika*. Beograd: Beogradska knjiga, Institut za srpski jezik SANU.

Енглеска књижевност 4

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним одликама и најзначајнијим ствараоцима и делима књижевности модернизма у Енглеској, у контексту савремене теорије и историје књижевности.

Исход предмета

Знања стечена на овом курсу неопходна су за потпуније разумевање англоамеричке књижевности модернизма и постмодернизма

Садржај предмета

Теоријска настава

Историјско-културолошки оквири настанка европског модернизма. Модернизам као уметнички покрет: основне идеје и принципи. Специфичности енглеског модернистичког покрета. Модернизам у енглеској књижевности. Најзначајнији ствараоци: Томас Стернс Елиот. Џозеф Конрад. Вилијам Батлер Јејтс. Џејмс Џојс. Вирџинија Вулф. Дејвид Херберт Лоренс.

Вежбе:

Читање и критичка анализа одабраних дела и одломака.

Литература

А) ПРИМАРНА

Joseph Conrad, *Heart of Darkness*

D. H. Lawrence, *Sons and Lovers*

Virginia Woolf, *Mrs. Dalloway*

James Joyce, *A Portrait of the Artist as a Young Man*

T. S. Eliot, *Collected Poems*

W. B. Yeats. *Selected Poems*

Б) СЕКУНДАРНА

Bradbury, Malcolm (ed.). *Modernism*. Harmondsworth: Penguin Books, 1991.

Butler, Christopher, *Early Modernism*, Oxford: Clarendon Press, 1996.

Nichols, Peter: *Modernism*. London: Macmillan, 1993.

Penguin History of English Literature: The Twentieth Century.

Harmondsworth: Penguin Books, 1995.

Лексичка семантика и прагматика речи

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Граматика енглеског језика 1 и 2

Циљ предмета:

да студенти овладају основним терминима и појмовима из области лексичке семантике и прагматике, да разумеју принципе устројства лексикона енглеског језика, да разумеју структуру значења речи ван контекста и унутар контекста, да овладају парадигматским и синтагматским лексичким односима

Исход предмета:

теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама

Садржај предмета:

Теоријска настава: Структура лексикона; речи и имена. Порекло и развој. Лексикон и речници; типови речника. Дескриптивно значење; прототипи. Асоцијативно значење. Речи у контексту. Лексичка двозначност; појмовна метафора и метонимија. Парадигматски лексички односи: хипонимија, синонимија, антонимија; лексичка поља и лексички скупови. Синтагматски лексички односи: колокације и идиоми.

Практична настава: Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад: Рад с речником, излагање и анализа студентских пројеката, увежбавање обрађеног градива.

Литература:

- Aitchison, J. (2012). *Words in the Mind. An Introduction to the Mental Lexicon*. 4th edition. Chichester: Wiley-Blackwell.
- Crystal, D. (2003). *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Z. (2010). *Metaphor. A Practical Introduction*. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press.
- Lehrer, A. (1974). *Semantic Fields and Lexical Structure*. Amsterdam, London: North-Holland.
- Lipka, L. (2002). *English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics and Word-Formation*. Tübingen: Narr.
- Nida, E. (1975). *Componential Analysis of Meaning*. The Hague, Paris: Mouton.
- Прћић, Т. (2008). *Семантика и прагматика речи*. 2., допуњено издање. Нови Сад: Змај.
- Taylor, J. R. (2003). *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory*. 3rd edition. Oxford: Clarendon Press.

Америчка историја и култура

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са америчком историјом и културом од открића америчког континента до данашњих дана

Исход предмета

Студенти ће усвојити грађу из области америчке историје и културе, те бити оспособљени за успостављање паралела између америчке историје, културе и књижевности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Америчке регије. Амерички идентитет. Етничке групе. Открића Америке. Колонијална Америка. Зачеци америчких митова. Америчка револуција и стварање САД. Амерички грађански рат. Последице грађанског рата: отварање запада; нагли развој индустрије, урбанизација; културне, књижевне прилике. Доба прогресивизма 1890-1917: социо-историјски тренутак; културно-књижевни тренутак. Америка 1917-1929: изолационизам, Први светски рат; еуфорија капитализма: The Jazz Age. Америка 1929-1940: крах берзе, велика економска криза и опоравак (New Deal). Америка 40тих и 50тих година: Други светски рат; конформизам и контракултура; рат у Кореји. Облици власти и извршне власти: Конгрес, председник, Врховни суд. Амерички устав. Правосуђе, судство и полиција. Систем образовања у Америци данас. Религије и цркве. Комуникације и медији у Америци данас.

Литература

1. *An Outline of American History*. USIA.
2. Bromhead, Peter. (1990). *Life in modern America*. London : Longman.
3. Duncan, Russell and Goddard, Joseph. (2003). *Contemporary America*. Basingstoke, New York: Palgrave Macmillan.
4. Patterson, James T. (2005). *Restless Giant : the United States from Watergate to Bush v. Gore*. New York: Oxford University Press.

Превод са енглеског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним стратегијама у превођењу општих текстова, нарочито у сфери писаних масовних медија.

Исход предмета

По завршетку курса, полазници ће умети да самостално анализирају кључне одлике типа и врсте текста у писаним масовним медијима у изворној и циљној култури, преведу једноставније опште текстове у складу са функционалним приступом превођењу, узимајући у обзир како текстуалне тако и вантекстуалне факторе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Улога и одговорност преводиоца у друштву. Функционални приступ превођењу, релевантност текстуалних и вантекстуалних фактора. Микроструктурне и макроструктурне одлике основних новинских жанрова (вести, извештаја, репортажа, приказа) и журналистичког стила на енглеском и српском. Карактеристике превода-адаптација (енг. *transeditation*). Препознавање релевантних вантекстуалних информација и облици њиховог увођења у текст. Превођење топонима, назива институција, скраћеница и акронима. Проналажење секундарне литературе.

Практична настава: вежбе

Превођење текстова из области социологије, историје антропологије, филозофије, политике и економије у писаним медијима. Стратегије и технике у превођењу-адаптацији вести, извештаја и приказа са енглеског на српски: реорганизација текста, сажимање, додавање, изостављање, генерализација, деперсонализација, културолошка еквиваленција. Редактура и лектура превода.

Литература

Интерна збирка текстова (скрипта)

Christiane Nord, 2005, Text Analysis in Translation (Chapters 1, 2, 3, pp. 1-154)

Yves Gambier (2006). "Transformations in International News". In: Kyle Conway & Susan Bassnett (eds) *Translation in Global News*. Coventry: Centre for Translation and Comparative Cultural Studies.

Методика наставе енглеског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета Овладавање теоријским основама учења и подучавања енглеског као страног језика и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.

Исход предмета Оспособљавање студената за разумевање процеса учења и подучавања енглеског као страног језика; упознавање студената с различитим теоријама, наставним методама и стратегијама учења и подучавања енглеског као страног језика; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.

Садржај предмета

Теоријска настава: Циљеви и задаци наставе енглеског као страног језика. Предмет методике наставе енглеског језика. Наставни метод, приступ, технике. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Историјски преглед теорија, метода и поступака у настави страних језика. Алтернативне наставне методе учења страних језика. Комуникативни приступ настави страних језика. Улоге ученика и наставника у наставном процесу. Фактори успешног учења страног језика. Улога афективних фактора у настави страних језика. Мотивација и интересовање ученика. Стратегије учења страног језика.

Практична настава: Вежбе: Демонстрација наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу.

Литература

1. Brown, D. H., 2007, *Principles of Language Learning and Teaching*, Pearson Longman, New York
2. Harmer, J., 2001, *The Practice of English Language Teaching*, Pearson Education Limited, Harlow
3. Krashen, S. D., 1987, *The Input Hypothesis: Issues and Implications*, Longman, London
4. Larsen-Freeman, D. 2000, *Techniques and Principles in Language Teaching*, Oxford University Press, Oxford
5. Lightbown, P. and N. Spada, 2006, *How Languages are Learned*, Oxford University Press, Oxford
6. Nunan, D., 1995, *Language Teaching Methodology*, Phoenix ELT, Hemel Hempstead
7. Richards, J. C. and T. S. Rodgers, 1986, *Approaches and Methods in Language Teaching: a description and analysis*, Cambridge University Press, Cambridge
8. Scrivener, J., 1994, *Learning Teaching*, Heinemann, Oxford
9. Ur, P., 1997, *A Course in Language Teaching – Practice and Theory*, Cambridge University Press, Cambridge

Обједињене језичке вештине 5

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: ОЈВ 4

Циљ предмета

Повећање функционалног нивоа знања енглеског језика код студената у академском окружењу и учвршћивање основних академских вештина; проширивање њиховог знања везано за теоријске и практичне приступе превођењу да би се оспособили да ураде функционалне преводе различитих типова текстова на енглески језик.

Исход предмета

Студенти ће умети да анализирају делове неког текста општег типа као и аргументе који су у њему изнесени, затим да расправљају о тим аргументима и тачно парафразирају и сумирају прочитано. Такође, студенти ће умети да изнесу своје мишљење на организован и логички структуриран начин, усмено или писмено. Студенти ће умети да преведу различите текстове на енглески језик, да их анализирају и упореде своје преводе са преводима стручних преводаца.

Садржај предмета

Теоријска настава

Врсте еквивалентности, директни и индиректни превод, правци превођења.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа текста, парафразирање и сумирање краћих текстова; структурирани писани и изговорени аргументи; превођење текстова из области друштвених наука (историја, филозофија), превођење књижевних текстова.

Литература

1. Flemming, L. (2012). *Reading for Thinking*. Boston: Wadsworth, Cengage Learning.
2. Milan, Spears Deanne. (2006). *Developing Critical Reading Skills*. Boston: McGraw-Hill.
3. Spatt, B. (2011). *Writing from Sources*. Boston: Bedford/St. Martin's.
4. Baker, Mona (1992). *In Other Words: A textbook on translation*. New York: Routledge.
5. Kuhiwczak, Piotr and Karin Littau, eds. (2007). *A Companion to Translation Studies*. Clevedon: Multilingual Matters, Topics in Translation 34.
6. Практикум *Metaphrase I* који је саставио Randall A. Major.
7. Различити додатни материјали и веб сајтови

Лексичка морфологија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Лексичка семантика и прагматика

Циљ предмета:

да студенти овладају основним терминима и појмовима из области лексичке морфологије, да разумеју принципе морфолошке анализе структуре речи у енглеском језику, да разумеју формалне и садржинске аспекте примарних и секундарних творбених поступака

Исход предмета:

теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама

Садржај предмета:

Теоријска настава: Лексема и морфема; типови морфема; основе, афикси и афиксоиди. Рашчлањивост лексема: просте, изведене, сложене и фразне лексеме. Принципи творбе речи; породице речи. Стварање лексема; продуктивност и конкурентност. Тумачење лексема; композитивност и идиоматизација. Примарни творбени поступци. Секундарни творбени поступци.

Практична настава: вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад: Морфолошка анализа структуре речи, излагање и анализа студентских пројеката, увежбавање обрађеног градива.

Литература:

Bauer, L. (1983). *English Word-Formation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bauer, L. (2003). *Introducing Linguistic Morphology*. 2nd edition. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Bauer, L. (2004). *A Glossary of Morphology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Huddleston, R. & Pullum, G. (2002). *The Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press. [Ch 19: Lexical Word-Formation].

Лалић-Крстин, Г. (2010). *Структурни и садржински аспекти нових сливеница у енглеском језику: когнитивнолингвистички приступ*. Магистарска теза; необјављена. Нови Сад: Филозофски факултет.

Прћић, Т. (2008). *Семантика и прагматика речи*. 2., допуњено издање. Нови Сад: Змај.

Quirk, R. et al. (1985). *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London: Longman. [App I: Word-Formation].

Sinclair, J. (ed.). (1991). *Collins COBUILD English Guides. 2. Word Formation*. London: HarperCollins.

Савремени енглески роман

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Нема

Циљ предмета

Преглед основних тематских, формалних и стилских тенденција у савременом енглеском роману у последње две деценије двадесетог века.

Исход предмета

Теоријски аспекти: Уочавање заједничких карактеристика писаца и дела која се сврставају под заједнички именитељ Савременог енглеског романа по питању приповедачког поступка, односа према жанру као и по питању одабраних тема, уз уочавање особености појединачних приповедачких поступака.

Практични аспекти: Оспособњеност за анализирање дела Савременог енглеског романа уз ослањање на критичке текстове и поетику постмодернизма.

Садржај предмета

Теоријска настава

Идеја 'савременог енглеског романа' у односу на појмове постмодернизма, (пост)феминизма, савремене културе, потрошачко-забављачке индустрије и популарне књижевности. Мартин Ејмис: савремени роман, построшачко друштво и потрошачка култура 20. века; особености стила. Џулијан Барнс: постмодернистичка историја света и проблем жанра. Анџела Картер: магијски реализам, забављачка индустрија и 'gender issues'. Грејем Свифт: колективне и индивидуалне историје. Салман Рушди: Исток и Запад, интеркултурализам, елементи фантастике у савременом роману. Ник Хорнби: жанровска књижевност, 'lad-lit', популарни роман, идеја 'бестселера'.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Дискусија одабраних тема везаних за тематске, формалне и стилске одлике појединачних романа.

Литература

Brooker, Joseph. *Literature of the 1980s: After the Watershed*. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2012.

Childs, Peter. *Contemporary Novelists – British Fiction Since 1970*. London: Palgrave Macmillan. 2005.

Hutcheon, Linda. *A Poetics of Postmodernism*. London: Routledge. 1989.

McHale, Brian. *Postmodernism*. London: Routledge. 1991.

Shaffer, Brian. *Reading the Novel in English: 1950-2000*. Oxford: Blackwell Publishing. 2006.

Генеративна синтакса 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Граматика енглеског језика 1 и 2; Синтакса 1 и 2

Циљ предмета: да се студенти упознају са основним поставкама генеративног приступа и са моделима који су довели до утемељења минималистичког програма; да разумеју како се генеративни приступ и, у оквиру њега, минималистички програм уклапају у ширу слику језика и ума, да овладају основним терминима и појмовима из области генеративне синтаксе, као и да разумеју везу између података и теорије у синтакси и у лингвистици уопште.

Исход предмета: теоријски аспекти - усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти - оспособљеност за анализирање простих реченица у оквиру минималистичког програма и за разумевање и објашњавање појединих појава у језику.

Садржај предмета

Појам реченице. Исказ, пропозиција и реченица. Синтаксичке теорије: некад и сад. Морфосинтаксичка обележја: скупови обележја, мотивација за обележја, обележја лексичких категорија, нека мања номинална и вербална обележја. Конституенти и основни појмови у минимализму (терминологија и једноставне формализације). Одређивање управног члана пројекције, тематске улоге и њихова додела, синтаксичка операција спајања (Merge), провера обележја. Структура фраза, теорија X-прим, релација c-command, дитранзитивни глаголи, архитектура система. Фраза глаголског времена (TP): теоријска разматрања, докази за постојање категорије TP. Обележавање глаголског времена. Померање управног члана пројекције.

Литература

- Adger, D. (2003). *Core Syntax: A Minimalist Approach*. Oxford/New York: OUP.
- Carnie, A. (2011). *Modern Syntax. A Coursebook*. Cambridge: CUP.
- Carnie, A. (2011). *Syntax: A Generative Introduction*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishing.
- Chomsky, N. (2000). *New horizons in the study of language and mind*. Oxford: OUP
- Hornstein, N. Nunez, J., Grohmann, K. (2005). *Understanding Minimalism*. Cambridge: CUP.
- Lasnik, H. (1999). *Minimalist analysis*. Oxford: Blackwell.
- Lasnik, H., Uriagereka, J., Boeckx, C. (2005). *A course in minimalist syntax*. Cambridge: CUP
- Pinker, S. (1994). *The Language Instinct*. London: Penguin.
- Tallerman, M. (2011). *Understanding syntax*. 3rd edition. Hodder Education.
- Webelhuth, G. (1995). *Government and binding theory and the minimalist program*. Oxford: Blackwell

Америчка књижевност 19. века

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета Упознавање студената са америчком књижевношћу деветнаестог века, почецима америчке прозе и поезије, америчком ренесансом, делима Натаниела Хоторна, Хермана Мелвила, Едгара Алана Поа, Валта Витмена и Емили Дикинсон.

Исход предмета Теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина, појмова и грађе из области америчке књижевности деветнаестог века; практични аспекти – оспособљеност студената за анализирање дела америчке књижевности деветнаестог века.

Садржај предмета

Теоријска настава Почeci америчке прозе и поезије: Native American Creation Stories, Washington Irving "Rip Van Winkle". James Fenimore Cooper. Америчка ренесанса: идејне основе; трансцендентализам. Ralph Waldo Emerson. Амерички роман 1850-1860. Nathaniel Hawthorne: књижевна биографија, преглед стваралштва (романи, приповетке); дефиниција америчког романа као "romance". *The Scarlet Letter*. Edgar Allan Poe: "The Fall of the House of Usher" i "The Raven". Појаве у америчкој поезији 1850-1900. Walt Whitman: *Leaves of Grass*: концепција, реакције критике и јавности; издања. "Out of the Cradle Endlessly Rocking" i "When Lilacs Last in the Dooryard Bloom'd": анализа. Emily Dickinson: анализа одабраних песама. Америчка поезија 1860-1890.

Практична настава: Анализа наведених дела, вежбе, презентације студената или израда семинарских радова.

Литература

Elliott, Emory (ed.). *Columbia Literary History of the United States*. New York: Columbia University Press. 1988.

Matthiessen, F. O. *American Renaissance*. London: Oxford University Press. 1968.

Pacić, Brankica. *The Big Ten. Major Nineteenth Century American Writers*. Niš: 1991.

Ruland, Richard and Malcolm Bradbury. *From Puritanism to Postmodernism. A History of American Literature*. New York: Viking Penguin. 1991.

Vukčević, Radojka. *An Anthology of American Literature, Volume I*. Podgorica: Univerzitet Crne Gore, 1998.

Виши курс фонологије

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Фонетика енглеског језика, Фонологија енглеског језика

Циљ предмета: Стицање комуникативне компетенције у говорном енглеском језику; стицање теоријских знања и вештина из области интонације дискурса који би студентима омогућили контрастивно истраживање интонације енглеског и матерњег језика.

Исход предмета: Разумевање текстуалне функције реченичне интонације; разумевање различитих комуникативних функција интонације у енглеском језику; оспособљеност за обележавање интонацијских јединица и њихових главних компоненти у дискурсу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Прозодијске карактеристике говора – реченични акценат, ритам, мелодија; тонска целина – функције и компоненте; правац кретања тона – граматичке, афективне, комуникативне и дискурсне функције; интонација као средство изражавања фокуса; интонација као средство издвајања нових од познатих информација.

Практична настава: Вежбе изговора на основу снимљених текстова (дијалота, саопштења, јавних говора, спонтаног говора), интонацијско сегментирање и анализа краћих текстова – примена стечених теоријских знања.

Литература

Brazil, D. (1994). Pronunciation for Advanced Learners of English. Cambridge: CUP.

Brazil, D. (1997). The Communicative Value of Intonation of English. Cambridge: CUP.

Tench, P. (1996). The Intonation System of English. London: Cassell.

Wells, J. C. (2006). *English Intonation: An Introduction*. Cambridge: CUP.

Шекспирово стваралаштво

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглеска књижевност 1

Циљ предмета

Упознавање са опусом Вилијама Шекспира, његовим драмским и песничком делом, и са основама шекспирологије као јединствене гране књижевне науке која се бави делом највећег енглеског писца.

Исход предмета

Студент се оспособљава за тумачење и вредновање Шекспировог дела у контексту књижевноисторијских и књижевнотеоријских елемената интерпретације.

Садржај предмета

Теоријска настава

Шекспирова стваралачка биографија у историјском и друштвеном контексту. Жанровски преглед Шекспировог дела: сонети, историјске драме, комедије, трагедије, проблемске драме, романсе. Теме и типологија ликова у Шекспировим делима. Шекспир и елизабетанска слика света. Шекспир и ренесансно позориште. Критичка читања Шекспировог дела. Шекспир у медијима и популарној култури.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа и вредновање Шекспировог дела на репрезентативним деловима опуса: изабрани сонети, историјске драме (*Ричард Трећи*, *Хенри Четврти*), комедије (*Много више ни око чега*, *Млетачки трговац*, *Како вам драго*), трагедије (*Хамлет*, *Отело*, *Магбет*, *Краљ Лир*).

Литература

Adamson, Sylvia (2001). *Reading Shakespeare's Dramatic Language*. London: Thomson Learning.

Bate, Jonathan (1997). *The Genius of Shakespeare*. Oxford: Oxford University Press.

Eagleton, Terry (1991). *William Shakespeare*. London: Blackwell.

Garber, Marjory (2005). *Shakespeare After All*. New York: Anchor Books.

Kermode, Frank (2000). *Shakespeare's Language*. London: Penguin Books.

Превод са енглеског језика 3

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним стратегијама у превођењу стручних текстова.

Исход предмета

Полазници курса ће умети да самостално утврде важећу терминологију у одређеној научној области и да у сарадњи са стручним консултантима преводе текстове из области по сопственом избору.

Садржај предмета

Теоријска настава

Упознавање са папирним и електронским терминолошким изворима. Претраживачи и сналажење у раду с њима. Анализа форме, савладавање дискурса. Разлика између научног и научно-популарног дискурса. Предуслови сарадње са стручњацима из области.

Практична настава: вежбе

Анализа текста и првођење научних и стручних радова и апстраката из домаћих и страних часописа и зборника радова, уџбеничких јединица, монографија, презентација и слично.

Литература

Интерна збирка текстова (скрипта)

Byrne, Jody (2012). *Scientific and Technical Translation Explained*. Manchester: St. Jerome Publishing.

Књижевни текст и стратегије тумачења

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Увод у студије англофоне књижевности, Енглеска књижевност 1-4

Циљ предмета

Упознавање са савременим методама критичког читања и тумачења књижевног текста, са основним обележјима критичких праваца у науци о књижевности двадесетог и двадесет првог века (психоанализам, деконструкција, нови историзам, феминистичка критика, презентизам)

Исход предмета

Студент се оспособљава да препозна различита значења књижевног текста и прилагоди тумачење књижевног текста различитим циљним и узрасним групама читалаца.

Садржај предмета

Теоријска настава

Студенти ће бити упознати са широким опсегом стратегија интерпретације и њиховом применом. На примерима из репрезентативних дела енглеске и америчке књижевности различитих епоха и жанрова демонстрирају се методе и праксе читања у кључу психоанализе, деконструкције, родне критике, новог историзма, презентизма.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа одломака репрезентативних дела из англофоне књижевности свих жанрова: англофоне прозе – романа 18. века, викторијанске прозе, америчке кратке приче, савременог британског романа (По, Хоторн, Хемингвеј, Вајлд, Сара Вотерс, Вил Селф, Џеф Нун, Мартин Ејмис); поезије Чосера, Шекспира, Џона Дона, Т. С. Елиота, Емили Дикинсон, Силвије Плат, Софи Хане; драме Шекспира, Оскара Вајлда, Тенесија Вилијамса, Едварда Олбија, Сузан Зонтаг.

Литература

Бити, Владимир (ур.). *Сувремена теорија приповиједања*. Загреб: Глобус, 1992.

Бити, Владимир. *Појмовник сувремене књижевне теорије*. Загреб, Матица хрватска, 1997.

Eagleton, Terry. *Literary Theory*. Blackwell, 1996.

Jacobs, Richard. *A Beginner's Guide to Critical Reading*. London and New York: Routledge, 2001.

Martin, Wallace. *Recent Theories of Narrative*. Ithaca, New York: Cornell University Press, 1986.

Scholes, Robert. *Textual Power: Literary Theory and the Teaching of English*, Yale University Press, 1986.

Академске вештине

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен OJB 1 и OJB 2

Циљ предмета

Да студенти савладају стратегије на којима се заснивају академска вештина читања академских и научних текстова, академска вештина писања семинарских, прегледних и истраживачких радова, и академска вештина усменог презентовања радова.

Исход предмета

Оспособљеност студената да стратешки ефикасно читају академске текстове и критички их сагледају, да добијене информације преточе у писани облик (семинарски радови) или у усмену форму (презентације радова).

Садржај предмета

Теоријска настава

Стратегије за успешно читање текста. Критички став према тексту. Селекција релевантних информација. Аргументација. Писање као процес – припрема и скица; увод, теоријски оквир, истраживање и резултати, дискусија, закључак; јединство текста, кохезија, кохеренција. Индивидуалне и групне презентације. Тема, фокус и садржај презентације. Стратегије за припрему и вештине излагања. Улога визуелних помагала.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Читање и анализа академских текстова са нагласком на развој стратегија за читање. Вежбање свих фаза писања академских текстова. Вежбање свих фаза припреме академских усмених презентација.

Литература

- De Chazal, E., McCarter, S. 2012. *Oxford EAP. A Course in English for Academic Purposes*. Oxford: Oxford University Press.
- Fava-Verde, A., et. al. 2009. *Transferrable Academic Skills Kit*. Modules 4 (Teamworking), 6 (Critical Thinking), 8 (Essay Writing), 11 (Presentations). Reading: Garnet Education.
- Zemach, D. A., Islam, C. 2006. *Writing in Paragraphs*. Oxford: Macmillan Education.
- Zemach, D. A., Rumisek, L. A. 2003. *Academic Writing. From Paragraph to Essay*. Oxford: Macmillan Education.

Методика наставе енглеског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Методика наставе енглеског језика 1

Циљ предмета Овладавање теоријским и практичним приступима настави језичких вештина и елемената и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.

Исход предмета Упознавање студената с различитим методама и стратегијама учења и подучавања рецептивних и продуктивних језичких вештина; упознавање студената с основним принципима успешног планирања и извођења наставног часа; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.

Садржај предмета

Теоријска настава: Настава језичких вештина. Настава језичких елемената. Преглед метода презентирања рецептивних и продуктивних језичких вештина. Култура у настави страних језика. Комуникација и интеракција у разреду. Управљање разредом. Наставни план и програм. Организација наставних садржаја. Вештина организације часа. Принципи израде плана наставног часа. Значај и функција писане припреме наставног часа. Стручна анализа наставног часа енглеског језика по микроструктурним елементима: васпитно-образовни циљеви часа, наставне методе и стратегије, исходи часа. Анализа грешака и приступ грешкама. Тестирање и оцењивање ученика. Примена савремене технологије у наставном процесу.

Практична настава: Вежбе: Демонстрација наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу.

Литература

1. Brown, D. H., 2007, *Principles of Language Learning and Teaching*, Pearson Longman, New York
2. Harmer, J., 2001, *The Practice of English Language Teaching*, Pearson Education Limited, Harlow
3. Lightbown, P. and N. Spada, 2006, *How Languages are Learned*, Oxford University Press, Oxford
4. Nunan, D., 1995, *Language Teaching Methodology*, Phoenix ELT, Hemel Hempstead
5. Spratt, M., Pulverness, A., Williams, M., 2005, *The TKT Teaching Knowledge Test Course*, Cambridge University Press, Cambridge.
6. Tanner, R. and C. Green, 1998, *Tasks for Teacher Education*, Longman, London
7. Ur, P., 1997, *A Course in Language Teaching – Practice and Theory*, Cambridge University Press, Cambridge
8. Woodward, T., 2001, *Planning Lessons and Courses*, Cambridge University Press, Cambridge

Општи принципи превођења

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Лексичка семантика и прагматика, Лексичка морфологија, Граматика енглеског језика 1 и 2, Матерњи језик

Циљ предмета:

да студенти овладају основним терминима и појмовима из области превођења, да овладају општим лингвистичким принципима на којима је засновано добро превођење, да овладају основама контрастивне и контактне лингвистике, да препознају лоше преводе и резултате надрипревођења

Исход предмета:

теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама

Садржај предмета:

Теоријска настава: Превођење и превод; адекватност; међујезичко и међукултурно превођење. Контрастивна анализа; терцијум компарационис; кореспонденција и еквиваленција; лексичко и граматичко контрастирање. Преводни методи и преводни поступци. Енглеско-српски језички контакти; англосрпски; фонолошка, графолошка, морфосинтактичка и семантичко-прагматичка адаптација речи и имена.

Практична настава: вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад: Излагање и анализа студентских пројеката, критичка анализа објављених или емитованих превода, упоређивање више превода истог оригинала, препознавање добрих и лоших превода.

Литература:

- Бугарски, Р. (1996). *Лингвистика у примени*. 4. издање. Београд: Чигоја штампа, XX век.
- Ђорђевић, Р. (2000). *Увод у контрастирање језика*. 4. издање. Београд: Филолошки факултет.
- Natim, B. & Mason, I. (1990). *Discourse and the Translator*. London: Longman.
- Ивир, В. (1985). *Теорија и техника превођења*. 2. издање. Сремски Карловци: Центар “Карловачка гимназија”; Нови Сад: Завод за издавање уџбеника.
- Клајн, И. (2011). *Речник језичких недоумица*. 12. издање. Нови Сад: Прометеј.
- Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. New York, London: Prentice Hall International.
- Пешикан, М., Јерковић, Ј., Пижурица, М. (2010). *Правопис српског језика*. Измењено и допуњено издање. Нови Сад: Матица српска.
- Прћић, Т. (2011). *Енглески у српском*. 2. издање. Нови Сад: Филозофски факултет.

Савремена америчка драма

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним одликама, најзначајнијим ауторима и делима америчке драме двадесетог века.

Исход предмета

Знања стечена на овом курсу неопходна су за потпуније разумевање савремене америчке књижевности и културе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Успон америчке драме у двадесетом веку. Најзначајнији драмски писци и њихова дела. Јуџин О'Нил, *Desire Under the Elms*; *A Long Day's Journey into Night*. Торнтон Вајлдер, *Our Town*. Тенеси Вилијамс, *A Streetcar Named Desire*. Артур Милер, *The Death of a Salesman*; *The Crucible*. Едвард Олби, *Who's Afraid of Virginia Woolf?*. Сем Шепард, *Chicago*. Дејвид Мамет, *Sexual Perversities in Chicago*.

Вежбе

Читање и анализа одабране лектире.

Литература

1. Fleche, Anne. (1997). *Mimetic Disillusion*. Tuscaloosa, London: The University of Alabama Press.
2. Krutch, Joseph Wood. (1957). *American Drama Since 1918*. G. Braziller.
3. Singh, Abha. (1998). *Contemporary American Drama*. Prestige Books.
4. Вучковић, Тихомир. (1993). *Модерна америчка књижевност – драма*. Београд: Култура
5. Bigsby, C. W. E. (2000). *Modern American Drama, 1945–2000*. CUP.

Генеративна синтакса 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Граматика енглеског језика 1 и 2; Синтакса 1 и 2; Генеративна синтакса 1

Циљ предмета: да студенти овладају минималистичким приступом, да се оспособе за примену теоријских појмова на синтаксичке податке у циљу анализе података и аргументације, и да се развија способност студената за изналажење кохерентних аргумената за своје тврдње.

Исход предмета: теоријски аспекти - усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти - оспособљеност за анализирање сложених реченица у оквиру минималистичког програма, за разумевање и објашњавање језичких појава и за читање примарне истраживачке литературе из области синтаксе.

Садржај предмета

Субјекат и објекат: померање субјекта, падеж и проширени принцип пројекције (EPP), врста глагола и субјекат, пасив, прилози, ред речи и померање. Фраза детерминатора (DP): категорија детерминатора, детерминатор као управни члан пројекције, додељивање тематских улога унутар пројекције DP и структура пројекције DP, модификација DP, ред речи и померање унутар DP. Фраза комплементизатора (CP): комплементизатори, клаузе са безличним глаголским обликом. Померање упитних елемената: упитни елементи, механика померања, субјекатска питања, дуго померање упитних речи, принцип супериорности, међујезичка варијација у погледу конструкција с упитним елементима. Локалност: емпиријски докази за локалност померања, сукцесивно померање упитних елемената, појам острва.

Литература

- Adger, D. (2003). *Core Syntax: A Minimalist Approach*. Oxford/New York: OUP.
- Carnie, A. (2011). *Modern Syntax. A Coursebook*. Cambridge: CUP.
- Carnie, A. (2011). *Syntax: A Generative Introduction*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishing.
- Chomsky, N. (2000). *New horizons in the study of language and mind*. Oxford: OUP
- Hornstein, N. Nunez, J., Grohmann, K. (2005). *Understanding Minimalism*. Cambridge: CUP.
- Martin, R., Michaels, D & J.Uriagereka (eds.). *Step by step: essays on minimalist syntax in honour of Howard Lasnik*. Cambridge, Mass: MIT Press.
- Lasnik, H. (1999). *Minimalist analysis*. Oxford: Blackwell.
- Lasnik, H., Uriagereka, J., Boeckx, C. (2005). *A course in minimalist syntax*. Cambridge: CUP
- Pinker, S. (1994). *The Language Instinct*. London: Penguin.
- Tallerman, M. (2011). *Understanding syntax*. 3rd edition. Hodder Education.
- Weibelhuth, G. (1995). *Government and binding theory and the minimalist program*. Oxford: Blackwell

Амерички роман 20. века

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената с основним одликама америчког романа 20. века, најзначајнијим ауторима и њиховим делима.

Исход предмета

Стицање знања неопходних за потпуније сагледавање и разумевање, како специфичног модернистичког контекста, унутар кога стварају амерички романописци 20. века, тако и америчке књижевности у целини.

Садржај предмета

Теоријска настава

Амерички модернизам: друштвено-историјски контекст и основне одлике. Ф. Скот Фицџералд: животна прича из Доба џеза. Ернест Хемингвеј: глас Изгубљене генерације. Вилијам Фокнер: модернизам писца Јокнапатофе. Ренесанса црне књижевности/Харлемска школа црних романописаца. Ричард Рајт, Ралф Волдо Елисон: између идентитета и историје. Преломне педесете у Америци: Селинџер, Керуак, Хелер. Пинчонон постмодернизам. Америчке списатељице и деконструкција родних улога: Силвија Плат и Тони Морисон. Одлике америчке прозе краја века.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

F. Scott Fitzgerald, *The Great Gatsby*; Ernest Hemingway, *The Sun Also Rises*; W. Faulkner, *The Sound and the Fury*; R.W. Ellison, *Invisible Man*; J.D. Salinger, *The Catcher in the Rye*; Jack Kerouac, *On the Road*; Joseph Heller, *Catch 22*; T. Pynchon, *Crying of Lot 49*; Sylvia Platt, *The Bell Jar*, Toni Morrison, *Sula*.

Литература

Bradbury, Malcolm (1994) *Modern American Novel*. New York: Penguin Books.

Elliott, Emory, gen.ed. (1988) *Columbia History of American Literature*. New York: Columbia U.P.

Matthews, John T. (2009) *A Companion to the Modern American Novel (1900-1950)*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Ruland Richard, Malcolm Bradbury (1991) *From Puritanism to Postmodernism*. New York: Penguin.

Waugh, Patricia (2012) *Feminine Fictions, Revisiting the Postmodern*. New York: Routledge.

Комуникативна компетенција

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Граматика енглеског језика 1 и 2

Циљ предмета: да студенти стекну знање о употреби енглеског језика, да овладају правилима за избор и употребу различитих језичких средстава на прикладан, конструктиван и креативан начин, зависно од комуникационе ситуације, релативног статуса комуникатора и теме комуникације; да се оспособе за успешно енкодирање и декодирање порука на енглеском језику.

Исход предмета: теоријски – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена стеченог знања путем сналажења у конкретним ситуацијама, у складу са комуникационом ситуацијом, релативним статусом комуникатора и темом комуникације.

Садржај предмета

Теоријска настава: Појам комуникативне компетенције и његов историјски развој. Врсте комуникативне компетенције: граматичка, дискурсна, социолингвистичка и стратешка компетенција. Граматичка компетенција: познавање апстрактног језичког система. Дискурсна компетенција: кохерентност и кохезија, Грајсове максиме. Социолингвистичка компетенција: прикладност језичке форме, социокултуролошке вредности и запреке, говорни чинови. Стратешка компетенција: процењивање говорне ситуације, знање о друштвеним вредностима у циљном језику, о личности саговорника и теми. Комуникативна компетенција и прагматика. Социопрагматички разлози за прекид комуникације.

Практична настава: Анализирање конкретних језичких ситуација (видео записи, дијалози, одломци из разних емисија). Дискусија о приказаном одломку. Симулација различитих комуникационих ситуација (извињавање, упућивање молбе и позива, тражење објашњења, оспоравање, обраћање, поздрављање и слично) у циљу провере развијености комуникативне компетенције студената.

Литература

- Bowe, H., Martin, K. (2007). *Communication across cultures*. Cambridge: CUP.
- Canale, M., Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics* 1/1, 1-47.
- Faerch, C. and Kasper, G. (1983). *Strategies in interlanguage communication*. Longman: London & New York.
- Kasper, G., Rose, K. K. (2002). *Pragmatic Development in a Second Language*. Blackwell, Malden, MA.
- O'Keefe, A., Clancy, B., Adolphs, S. (2011). *Introducing pragmatics in use*. London / New York: Routledge.

Афроамеричка књижевност

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета Упознавање студената са афроамеричком књижевношћу, почецима афроамеричке прозе и поезије, Харлемском ренесансом, периодом након Другог светског рата, савременом афроамеричком књижевношћу.

Исход предмета Теоријски аспекти – усвојеност грађе из области афроамеричке књижевности и културе и анализа разноликости и комплексности искуства Афроамериканаца у Сједињеним Америчким Државама, као и преламање историје кроз књижевне и критичке текстове. Практични аспекти – оспособљеност за анализирање најзначајнијих дела афроамеричке књижевности са посебним фокусом на прожимање категорија расе, класе и рода у афроамеричкој књижевности.

Садржај предмета Рана афроамеричка књижевност, књижевност ропства: Harriet Jacobs, *Incidents in the Life of a Slave Girl*; Frederick Douglass, *Narrative of Frederick Douglass An American Slave Written by Himself*; Велике Миграције. Харлемска ренесанса. Langston Hughes, Poems. Zora Neale Hurston, *Their Eyes Were Watching God*. Покрет за грађанска права и афроамеричка књижевност, афроамеричка драма: Lorraine Hansberry, *A Raisin in the Sun*. Савремена афроамеричка књижевност: Alice Walker, *The Color Purple*; Toni Morrison *Beloved*.

Литература

Christian, Barbara. *Black Feminist Criticism: Perspectives on Black Women Writers*. New York: Pergamon Press. 1985.

Hall, James C. (ur.) *Approaches to Teaching Narrative of the Life of Frederick Douglass*. The Modern Language Association of America, 1999.

Izgarjan, Aleksandra. *Neprekinuta crna priča*, Beograd: Zadužbina Andrejević, 2002.

Rochelle, Jones Sharon L. (ur.) *The Prentice Hall Anthology of African American Literature*. Prentice Hall, 2000.

Washington, Mary Helen. *Invented Lives : Narratives of Black Women 1860 – 1960*. London: Virago Press. 1989.

Превод са енглеског језика 4

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним карактеристикама превођења службених докумената.

Исход предмета

По завршетку курса студенти ће умети да анализирају макроструктуру и микроструктуру основних врста службених докумената, одреде функцију њиховог превода, одаберу одговарајућу преводачку стратегију и преведу службени документ с енглеског на српски.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основни принципи у превођењу службених докумената. Анализа макроструктурних и микроструктурних елемената у паралелним текстовима. Врсте докумената. Типови информација. Релевантност информација. Судски тумач као правнојезички стручњак: технике превођења, законске норме, етичке норме, традиција и обичаји. Потпис и печат, преводачки уговор, фактура, радни налог. Видљивост преводиоца. Стандард за преводачке агенције 15038.

Практична настава: вежбе

Анализа паралелних текстова, превођење службених докумената: диплома, сведочанстава, извода из матичних књига и других личних докумената и општих уговора. Утврђивање термилошких извора.

Литература

Интерна збирка текстова (скрипта)

Asensio, Mayoral Roberto (2003). *Translating Official Documents*, St. Jerome Publishing, Manchester.

Интеркултурна комуникација у настави енглеског језика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положени ОЈВ 1 и ОЈВ 2

Циљ предмета

Да се студенти упознају са основним појмовима из културе и везом културе и комуникације. Да се студенти упознају са улогом и значајем сопствене и стране културе у настави енглеског језика, да развију интеркултурну компетенцију и науче како да стечена знања примене у учионици.

Исход предмета

Студенти су савладали основне појмове из области интеркултурне комуникације. Научили су како да препознају елементе сопствене и стране културе у различитим изворима. Научили су како да из различитих перспектива тумаче познате и непознате појаве из сопствене и туђих култура. Научили су како да у процес наставе уведу појам културе и интеркултурне комуникације, како да их представе ученицима и како да тим путем побољшају процес учења енглеског језика.

Садржај предмета

Теоријска настава

Интеркултурна комуникација и културни контекст. Микрокултурни контекст. Контекст животне средине. Друштвени контекст. Индивидуални контекст. Вербална и невербална комуникација. Развој интеркултурних односа и интеркултурни конфликт. Акултурација и културни шок. Интеркултурна компетенција.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Рад са различитим материјалима, проучавање, анализа и тумачење културних аспеката. Поређење различитих уџбеника енглеског језика, анализа културних елемената, критичко посматрање. Могућности увођења елемената домаће културе у наставу енглеског језика, предности и недостаци таквог приступа.

Литература

- Alcon Soler, Eva and Jorda, Maria Pilar Safont. Eds. 2007. *Intercultural Language Use and Language Learning*. Dordrecht: Springer.
- Corbett, John. 2003. *An Intercultural Approach to English Language Teaching*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Hinker, Eli. 2000. *Culture in Second Language Teaching and Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kramsch, Claire. 1993. *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Neuliep, James. 2009. *Intercultural Communication. A Contextual Approach*. Los Angeles: Sage Publications.

Обједињене језичке вештине 7

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:ОЈВ 6

Циљ предмета

Учвршћивање ефективног знања студената у погледу све четири језичке вештине тако да оне одговарају нивоу знања изворног говорника, уз развијање критичког разумевања неких важних друштвених и економских тема у енглеском говорном подручју; неговање критичког размишљања у вези са низом могућих прихватљивих решења за преводилачке проблеме, са нагласком на стручне стандарде у тој области.

Исход предмета

Способност да се репродукују и објасне најважнији подаци, парафразирају различите тачке гледишта у вези са различитим темама, тумачење графикана и основних појмова статистике, повезивање појединих питања са ширим знањем о датој култури, анализа аргумената, предлагање и процењивање практичних решења везаних за сложена питања; превођење различитих текстова на енглески, анализа и процена сопственог превода у односу на превод стручних преводаца.

Садржај предмета

Теоријска настава

Историјат превођења, савремени трендови у превођењу, превођење као комуникативан чин, превођење усмерено ка читаоцима.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Коришћење нових извора; истраживање везано за дату тему; тумачење и сумирање различитих тачака гледишта; Тулминов модел аргументације; анализирање проблема; превођење различитих текстова (егзактне науке и књижевност), процењивање и изналажење аргумената да би се поткрепила могућа преводилачка решења.

Литература

1. Morrow, David and Anthony Weston (2011) *A Workbook for Arguments: A Complete Course in Critical Thinking*. Indianapolis: Hackett Publishing Company.
2. Kane, Thomas (1994) *The New Oxford Guide to Writing*. Oxford: Oxford University Press.
3. Ricouer, Paul (2006). *On Translation*. Translated by Eileen Brennan. New York: Routledge.
4. Практикум *Metaphrase II* који је саставио Randall A. Major
5. Интернет издања озбиљнијих новина и часописа на енглеском (*Guardian, Irish Times, New York Times, New Yorker*, itd.)

Енглески глагол 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: -

Циљ предмета

Током овог курса студенти ће се детаљније упознати са синтаксичким и семантичким поделама енглеских глагола, као и глаголским категоријама модалности и дијатезе. Уз то, циљ је и да се студенти упознају са поставкама контрастивне анализе и да их примене приликом упоређивања поменутих категорија у енглеском и српском језику.

Исход предмета

Након курса, уз детаљније упознавање са модалима и пасивом у енглеском језику, студенти ће бити оспособљени и да примењују основне поставке контрастивне анализе када се ради о категоријама модалности и дијатезе у енглеском и српском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Обрађиваће се увод у контрастивно проучавање језика, поделе глагола (синтаксичке и семантичке), врсте модалности (епистемичка, деонтичка и динамичка) и карактеристике енглеских модала, модали у кондиционалним реченицама, прелазност глагола, врсте пасива, рефлексивне и каузативне конструкције. У оквиру те тематике указиваће се на сличности и разлике између енглеског и српског језика.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Курс обухвата часове семинара и вежбања; на семинарима ће студенти држати краћа усмена излагања на дате стручне теме, а на часовима вежбања ће решавати лингвистичке задатке повезане са тематиком која се обрађује на предавањима.

Литература

Ђорђевић, R. (2004), *Uvod u kontrastiranje jezika*, Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika.

Huddleston, R. and G. K. Pullum (2002), *The Cambridge Grammar of the English Language*, Cambridge; CUP.

Leech, G. (2004), *Meaning and the English Verb* (third edition), London: Longman.

Novakov, P. (2005), *The English verb System*, Novi Sad: Filozofski fakultet/Futura publikacije.

Palmer, F.R. (1989), *The English Verb*, London: Longman.

Piper, P. et al. (2005), *Sintaksa savremenoga srpskog jezika, prosta rečenica*, Beograd: Institut za srpski jezik SANU/Beogradska knjiga, Novi Sad: Matica srpska.

Vendler, Z. (1967), "Verbs and Times", *Linguistics in Philosophy*, Ithaca: Cornell.

Теоријска граматика 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Граматика енглеског језика 3 & 4

Циљ предмета

Упознавање студената с теоријским приступом изучавању језика, релевантним теоријским моделима и њиховом применом на конкретне проблеме, као и основним принципима лингвистичке аргументације.

Исход предмета

Студенти стичу сазнања о томе које области/теме представљају централне тачке у развоју теорије о језику, развијају способност да преопознају важност теоријског модела у истраживању, као и да одаберу и адекватно примене теоријски оквир у својим будућим истраживачком раду.

Садржај предмета

Теоријска настава

У оквиру овог курса обрађују се централне теме савремене синтаксичке теорије (деривација, репрезентације, аргументска структура и структура фразе, функционалне пројекције), теме из домена интерфејса различитих језичких модула (синтакса-семантика, синтакса-фонологија, синтакса-прагматика/информацијска структура), као и доминантни теоријски модели који се користе у анализи ових тема.

Практична настава:

Израда и презентација семинарских радова. Критичка анализа приказаних радова.

Литература

Baltin, M. & C. Collins (eds) 2001. *The Handbook of Contemporary Syntactic Theory*. Oxford: Blackwell.
Everaert, M. et al. (eds.) 2005. *Blackwell Companion to Syntax*, Volumes I-IV. Oxford: Blackwell.
Hein, B. & Narrog, H. (eds.) 2010. *The Oxford Handbook of Linguistic Analysis*. Oxford: OUP.

Савремена аустралијска проза

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Увод у студије англофоне књижевности; Енглески роман модернизма/постмодернизма

Циљ предмета

Упознавање са развојем аустралијске прозе путем анализе стваралаштва изабраних аутора из националног, модерног и постмодерног периода.

Исход предмета

Студенти стичу сазнања о основним токовима развоја аустралијске прозе. Упознају се са стваралаштвом Хенрија Лосона, родоначелника аутентичне аустралијске прозе, Патрика Вајта, аустралијског нобеловца и ствараоца из периода модернизма у аустралијској књижевности, Елизабет Џоли, ауторке романа постмодернистичке оријентације и женског писма Аустралије и Питера Керија, аутора с изразито постколонијалним приступом аустралијском идентитету и историји.

Садржај предмета

Теоријска настава

Прво писање у Аустралији (извештаји, дневници, мемоари). Колонијални период. Национални период. Стваралаштво Хенрија Лосона. Модернизам у аустралијској прози. Стваралаштво Патрика Вајта. Постмодернизам. Женско писмо у Аустралији. Стваралаштво Елизабет Џоли. Постколонијализам. Стваралаштво Питера Керија.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа одломака из првих извештаја и дневника (Вилијам Дампијер, Капетан Кук, Воткин Тенч). Анализа Лосонових приповедака („Жена гонича стоке“, „Погребник из буша“ и „Синдикат сахрањује своје мртве“). Анализа романа Патрика Вајта (*Вос*). Анализа романа Елизабет Џоли (*Наслеђе госпођице Пибоди*). Анализа романа Питера Керија (*Истинита прича о Келијевој банди*).

Литература

1. Geoffrey Dutton, ed., *The Literature of Australia*, Penguin Books, 1964.
2. Leonie Kramer, ed., *The Oxford History of Australian Literature*, OUP, 1981.
3. Leonie Kramer, ed., *The Oxford Anthology of Australian Literature*, OUP, 1985.
4. Elizabeth Webby, ed., *The Cambridge Companion to Australian Literature*, CUP, 2000.
5. Graham Huggan, *Australian Literature: Postcolonialism, Racism, Transnationalism*, OUP, 2007.

Прагматика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Лексичка семантика и прагматика, Граматика енглеског језика 1 и 2

Циљ предмета:

да студенти овладају основним терминима и појмовима из области прагматике, да разумеју принципе устројства вербалне и невербалне комуникације, да препознају прагматичке појаве и њихово функционисање у реалној свакодневној комуникацији

Исход предмета:

теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама

Садржај предмета:

Теоријска настава: Елементи комуникационе ситуације; језички и ванјезички контекст; функције језика. Пошиљалац поруке; намеравано значење; пресупозиције; референција; деикса. Прималац поруке; протумачено значење; инференције. Принцип кооперативности; импликатуре. Принцип учтивости; стратегије учтивости. Говорни чинови; перформативи. Тема, рема и фокус исказа; тематизација. Невербална комуникација.

Практична настава: вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад: Излагање и анализа студентских пројеката, увежбавање обрађеног градива.

Литература:

- Cutting, J. (2008). *Pragmatics and Discourse. A Resource Book for Students*. 2nd edition. London: Routledge.
- Greenbaum, S. & Quirk, R. (1990). *A Student's Grammar of the English Language*. Longman: Harlow.
- Grundy, P. (2008). *Doing Pragmatics*. 3rd edition. London: Hodder Education.
- Прћић, Т. (2008). *Семантика и прагматика речи*. 2., допуњено издање. Нови Сад: Змај.
- Радовановић, М. (2003). *Социолингвистика*. 3. издање. Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
- Thomas, J. (1995). *Meaning in Interaction. An Introduction to Pragmatics*. London: Longman.
- Wainwright, G. R. (2009). *Body Language*. 3rd edition. London: Teach Yourself.
- Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.

Англоамеричка кратка прича

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглеска књижевност 1-4

Циљ предмета

Упознавање студената са кратком причом као доминантним жанром у англоамеричкој прози двадесетог века.

Исход предмета

Студент стиче сазнања о жанровским и стилским особеностима кратке приче и оспособљава се за тумачење кратких прозних форми.

Садржај предмета

Теоријска настава

Порекло и дефиниција жанра кратке приче. Формално разграничење кратке приче од осталих жанрова приповедне прозе. Почети кратке приче у енглеској и америчкој књижевности, њен развој и експанзија. Периодизација америчке кратке приче и њени најважнији представници (романтични, реалистички, натуралистички и модернистички период, конфесионална и постмодерна кратка прича, итд)

Теме, композиција и приповедни поступци у краткој причи. Писци као теоретичари кратке приче. Наративни и драмски елементи у краткој причи. Савремени токови у енглеској и америчкој краткој причи.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа кратких прича изабраних аутора из различитих епоха: Edgar Allan Poe, Nathaniel Hawthorne, Herman Melville, William Faulkner, Saki, Katherine Mansfield,, Ernest Hemingway J. D. Salinger, Shelly Jackson, Raymond Carver, Ann Beattie, Donald Barthelme, Robert Coover, Woody Allen, Tama Janowitz, Martin Amis, Emma Tennant.

Литература

Гордић, Владислава. *Синтакса тишине*. Нови Сад: Матица српска, 1995.

Гордић, Владислава. *Хемингвеј: поетика кратке приче*. Нови Сад: Матица српска, 2000.

Hanson, Clare (ed). *Rereading the Short Story*. New York: St Martin's Press, 1989.

Reid, Ian. *The Short Story* London: Methuen and Co. Ltd, 1977.

Shaw, Valerie *The Short Story: A Critical Introduction* London, New York: Longman 1983.

Тестирање - методе и пракса

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета Упознавање студената с теоријским и практичним поставкама тестирања језичког знања, као и европским стандардима у области тестирања знања страних језика.

Исход предмета Конструисање и примена језичких тестова у наставној пракси; стицање увида у проблематику дефинисања конструкта који ће се мерити, вредновање аспеката комуникативне компетенције и проблематику израде ваљаних и поузданих језичких тестова; развијање истраживачке компетенције у области језичког тестирања.

Садржај предмета

Теоријска настава: Циљеви тестирања знања страних језика. Врсте тестова страних језика. Особине теста. Технике тестирања знања страних језика и састављање теста. Тестирање језичких вештина. Проблеми вредновања језичке продукције. Тестирање језичких елемената. Фазе процеса тестирања. Тестирање усмерено на норме и критеријуме. Европски стандарди у области тестирања знања страних језика. Заједнички европски оквир за живе језике (ЗЕО). Европски језички портфолио. Поступци одређивања стандарда постигнућа на тестовима унутар ЗЕО.

Практична настава: Вежбе: Практична разрада изложене теоријске грађе.

Литература

1. Alderson, J. C., Clapham, C. and Wall, D. (2005). *Language Test Construction and Evaluation*. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Bachman, L. F. (1990). *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: Oxford University Press.
3. Bachman, L. F. and Palmer, A. S. (2004). *Language Testing in Practice*. Oxford: Oxford University Press.
4. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. (2001). Cambridge: Council of Europe, Cambridge University Press.
5. Dimitrijević, N. (1986). *Testiranje u nastavi stranih jezika*. Sarajevo: Svjetlost.
6. Hughes, A. (2003). *Testing for Language Teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Little, D. and Perclová, R. (2001). *The European Language Portfolio. Guide for Teachers and Teacher Trainers*. Strasbourg: Council of Europe.
8. Purpura, J. E. (2005). *Assessing Grammar*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Weir, C. (2005). *Language Testing and Validation. An Evidence-Based Approach*. Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.

Превод са енглеског језика 5

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са важећим нормама у превођењу текстова из области европског законодавства и политике и превођење једноставнијих правних и политичких текстова.

Исход предмета

По завршетку курса, полазници ће умети да препознају нормиране и ненормиране одредбе у правном тексту и да успешно преведу једноставнији текст из европског законодавства и политике у складу са установљеном нормом у превођењу правних тековина са енглеског на српски а узимајући у обзир текстуалне и вантекстуалне факторе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Општа својства законског дискурса. Функционални приступ превођењу и правни текст. Општи принципи превођења правних прописа ЕУ. Структура правних аката ЕУ. Препознавање нормираних одредаба и установљене технике у њиховом превођењу. Препознавање и превођење ненормираних одредаба. Појмовници европске терминологије. Правна еквиваленција у хибридном текстовима.

Практична настава: вежбе

Препознавање терминологије у изворном тексту, истраживање и утврђивање терминолошких еквивалената. Терминолошки извори: Евротек (европско-српски паралелни корпус), Еворним (вишејезичка терминолошка база) EUR-LEX, IATE (Interactive Terminology for Europe), EUROVOC. Превођење правних аката и политичких текстова ЕУ.

Литература

Интерна збирка текстова (скрипта)

Чавошки, А. и Андрић И. (2012). *Приручник за превођење правних аката Европске уније*. Београд: Канцеларија за европске интеграције.

Garzone, Guiliana (2000). *Legal Translation and Functionalist Approaches: a Contradiction in Terms?* www.tradulex.org/Actes2000/Garzone.pdf

Etinski et, al (2010). *Osnovi prava Evropske unije*. Novi Sad: Centar za izdavačku delatnost Pravnog fakulteta u Novom Sadu.

Wagner, Emma, Svend Bech i Jesús M. Martínez (2002) *Translating for the European Union Institutions*, Manchester: St. Jerome Publishing.

Увод у историјску лингвистику

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Граматика енглеског језика 4, Фонологија енглеског језика

Циљ предмета

Упознавање са дијахроним приступом изучавања језика, са развојем историјске лингвистике као дисциплине, са основним методима и резултатима компаративног метода, те са применом савремених лингвистичких модела у дијахроним истраживањима.

Исход предмета

Оспособљавање студената за похађање курсева из историје енглеског језика и историјске лингвистике на дипломским и докторским студијама.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теме које се обрађују на предавањима: Дијахроно изучавање језика, циљеви и домет историјске лингвистике. Сличности и везе међу језицима. Језичка компарација и реконструкција. Промене у језику: механизми и принципи; закони у језичким променама. Гласовне промене: фонетске и фонемске. Граматичке промене: морфолошке и синтаскичке. Семантичке промене. Варијација у језику. Контакти међу језицима.

Практична настава:

Читање и критичка анализа текстова из препоручене литературе. Анализа језичког материјала из различитих језика и периода који илуструју материју са предавања.

Литература

Cambpell, Lyle. 1999. *Historical Linguistics: an Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
Schendl, Herbert. 2001. *Historical Linguistis*. Oxford: OUP.

Постмодерни амерички роман

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Читање и тумачење романа америчког постмодернизма, упознавање с теоријским делима о постмодернизму и употреба теорије у критичкој анализи текста.

Исход предмета

Оспособљеност за самостално тумачење и критичко промишљање савремене америчке прозе, као и прозних дела уопште, која се могу посматрати из перспективе постмодерне теорије.

Садржај предмета

Теоријска настава

Постмодернизам и постмодерно доба: увод. Одређења постмодернизма Ж.Ф. Лиотара, Ф. Џејмсона, Л. Хачн, Б. Мекхејла. Амерички роман на прелазу између високог модернизма и постмодернизма: В. Набоков, *Лолита*. Историја, фикција, историографска метафикција: Е.Л. Докторов, *Регтајм*. Бодријар, хиперреализам и текст: Дон ДеЛило, *Космополис*. Идентитет, историја и простор: Пол Остер *Месечева палата*. Лефеевска теорија о производњи простора. Идентитети у простору текста: Пол Остер, *Њујоршка трилогија*.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Критичко читање и анализа романа *Лолита*, Владимира Набокова, *Регтајм* Е.Л.Докторова, *Космополис* Дона ДеЛила и *Месечева палата* и *Град од стакла* Пола Остера. Тумачење есеја Жана Бодријара „Симулакрум и симулација“, одломака из дела Анрија Лефевра *The Production of Space (Le Production de l'Espce)*, као и одељка о историографској метаfikцији теоретичарке Линде Хачн из њене студије *Поетика постмодернизма*, ради детаљнијег увида у постмодерну теорију.

Литература

Bignell, Jonathan (2000) *Postmodern Media Culture*. Edinburgh: Edinburgh Univeristy Press.

Copestake, Ian D. (2003) *American Postmodernity*, Bern: Peter Lang.

Geyh, Paula, et al. (1988) *Postmodern American Fiction*. A Norton Anthology NewYork: W.W. Norton and Comp.

Hutcheon, Linda (1988) *A Poetics of Postmodernism*. New York: Routledge.

Jameson (1991) *Postmodernism, or The Cultural Logic of Late Capitalism*. London: Verso.

Brian McHale (1987) *Postmodernist Fiction*. London: Routledge.

Варијетети енглеског језика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са статусом енглеског језика у свету данас и појединим особинама дијалеката, социолеката и регистара енглеског језика.

Исход предмета

Студенти су научили особине дијалеката енглеског језика, умеју да препознају и разумеју говорнике из различитих држава. Упознати су са статусом енглеског језика у свету, као и са стандардима који су кључни за наставу енглеског језика као страног. Умеју да анализирају текстове различитих регистара и да успешно примене стечено знање у активној употреби језика. Развили су језичку осетљивост према различитим етничким и старосним групама, као и према разликама у половима и њеној манифестацији у језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Међународни енглески, стандардни језик, светски енглески и настава енглеског језика као страног. Историјат ширења енглеског језика са Британског острвља. Дијалекти (британски, шкотски, велшки, ирски, амерички, канадски, аустралијски, новозеландски, јужноафрички), пиџини, креоли. Говорени и писани језик. Социолекти: условљеност узрастом, полом, етничком припадношћу, занимањем. Политичка коректност. Дискурс медија: новине, часописи. Дискурс интернета.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Критичко читање чланака и поглавља из књига. Рад са дијалекатским атласима. Слушање аудио материјала. Анализа аутентичких текстова.

Литература

- Bauer, L. 2003. *An Introduction to International Varieties of English*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Crystal, D. 1995. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Freeborn, D. et al. 1993. *Varieties of English*. Houndmills: Macmillan.
- Radić-Bojanić, B., Topalov, J. 2011. *Varieties of English. An Activity Book for Students*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Svartvik, J. and Leech, G. 2006. *English – One Tongue, Many Voices*. Houndmills: Palgrave Macmillan.
- Thorne, S. 2008. *Mastering Advanced English Language*. Houndmills: Palgrave.

Стратегије превођења књижевног текста

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглеска књижевност од 1 до 4

Циљ предмета

Упознавање студената са стратегијама превођења различитих врста књижевних текстова с енглеског на матерњи језик.

Исход предмета

Студенти стичу сазнања која треба да их оспособе за самостално и квалитетно превођење књижевних текстова са енглеског на српски језик, као и за критичку процену квалитета превода. Студенти се упознају са свим етапама рада на припреми и опремању књижевног превода, до коначног производа у облику књиге.

Садржај предмета

Теоријска настава

Преводачки рад: између креације и фрустрације. Од наслова до *блурбова*. Зашто преводиоци греше. Границе заната и уметности. Специфичности превођења драме и поезије. Успостављање критеријума критичког вредновања превода.

Практична настава

Сваку наставну јединицу прати одређени вид приступа тексту: дискусија о преводу текста, критичка анализа постојећих превода и индивидуални рад на преводу задатог текста.

Литература

Basnett McGuire, Susan (1991) Specific Problems of Literary Translation u: *Translation Studies*, London and New York: Routledge, pp.76-132

Maier, Carol (2006) "Translating a Body" u: *The Translator as Writer*, S.Basnett, Peter B. Rush (eds.), New York: Continuum, pp.137-148

Пауновић, Зоран (2007) „Како читати превод“ У: Илић, Саша, ур. *Како читати: о стратегијама читања трагова културе* Београд: Народна библиотека Србије.

Robinson, Douglas (1991) *The Translator's Turn*. Baltimore: Johns Hopkins Press.

Методичка пракса

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 6

Услов: Методика наставе енглеског језика 1, Методика наставе енглеског језика 2

Циљ предмета Оспособљавање студената за практично извођење наставе енглеског језика у васпитно-образовним институцијама.

Исход предмета Увођење студената у непосредни наставни процес енглеског језика у основном и средњем образовању; оспособљавање студената за практичну примену стечених знања из области усвајања/учења енглеског језика ради процене ефеката различитих наставних метода и стратегија у разреду; оспособљавање студената за циљано и аналитичко посматрање наставног процеса и развијање практичних аспеката наставничке компетенције кроз самостално припремање и реализацију наставног часа и стручну анализу и објективно вредновање одржаних часова.

Садржај предмета

Практична настава: Школска пракса се реализује у основним/средњим школама које су одређене као наставна база (школе вежбаонице) за потребе студентске школске праксе. Увођење студената у практичну наставу енглеског језика врши се према следећој спецификацији: (а) шест часова активног присуствовања часовима ментора-практичара уз стручну анализу посматраних часова, (б) два самостално одржана пробна часа у основној/средњој школи. Сваки самостално одржани час укључује 2 часа за израду писане припреме часа; (в) испитни час, који укључује 3 часа за израду писане припреме часа.

Литература

Bailey, K. (2006). *Language Teacher Supervision*. Cambridge University Press, Cambridge.

Harmer, J. (2001). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Education Limited, Harlow.

Spratt, M., Pulverness, A., Williams, M. (2005). *The TKT Teaching Knowledge Test Course*. Cambridge University Press, Cambridge.

Ur, P. (1996). *A Course in Language Teaching. Practice and Theory*. Cambridge University Press, Cambridge.

Wallace, M. (1995). *Training Foreign Language Teachers: A Reflective Approach*. Cambridge University Press, Cambridge.

Woodward, T. (2001). *Planning Lessons and Courses*. Cambridge University Press, Cambridge.

Обједињене језичке вештине 8

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:ОЈВ 7

Циљ предмета

Проширивање ефективног знања студената у погледу све четири језичке вештине тако да оне сасвим одговарају нивоу знања изворног говорника уз истраживање научних метода који се односе на истраживање у оквиру друштвених наука; оспособљавање студената да организују своје преводилачке пројекте које подразумевају и управљање тимским радом, вештине истраживања; превођење уз процену метода и решења, аргументована одбрана решења.

Исход предмета

Способност да се поставе ваљана питања везана за истраживање у области језика и књижевности, одабир одговарајућег теоријског оквира и пробног истраживања, састављање библиографије уз коришћење исправних метода цитирања, представљање и одбрана предложеног предмета истраживања, критичко разматрање сопствених предлога као и предлога колега: превођење различитих прозних текстова на енглески језик, поређење сопственог превода са радом других преводилаца, процена и одбрана решења.

Садржај предмета

Теоријска настава

Илокуциона употреба језика у превођењу, нивои превођења, идеологија, поезија и дискурс, улога превођења у друштву (читаоци / примаоци поруке и ауторитети).

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Истраживачка питања из области друштвених наука; формулисање теме истраживања; употреба библиотеке и извора са интернета; методе цитирања; састављање списка библиографских јединица; организовање мање конференције; представљање и одбрана истраживачких питања; превођење књижевних текстова (проза, лакша поезија), тимско превођење.

Литература

1. Mann, Thomas (2005). *The Oxford Guide to Library Research*. Oxford: Oxford University Press.
2. Lefevere, Andre (1992). *Translating Literature: Practice and Theory in Comparative Literature Context*. New York: The Modern Language Association of America, 1992.
3. Практикум *Metaphrase II* који је саставио Randall A. Major.
4. Скуп изабраних научноистраживачких радова на енглеском језику преузетим из часописа *Journal of Pragmatics, Language and Literature, Style*, и сл.

Енглески глагол 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Енглески глагол 1

Циљ предмета

Током курса студенти се детаљније упознају са глаголским категоријама времена и вида у енглеском језику и упоређују те категорије у енглеском и српском језику. Уз то, студенти се детаљније упознају са врстама и карактеристикама енглеских вишечланих глагола.

Исход предмета

Након курса, студенти су упознати са општелингвистичком теоријом повезаном са категоријама глаголског времена и вида, упознали су се са тим категоријама у енглеском језику и оспособљени су да их упоређују у енглеском и српском језику. Студенти су такође детаљније упознати са енглеским вишечланим глаголима.

Садржај предмета

Теоријска настава

На предавањима се обрађује теорија глаголског времена, специфичности у употреби енглеских глаголских времена, субјунктив и правило о слагању времена. Обрађује се и глаголски вид (дефиниције и терминологија), декомпоновање предиката, као и вишечлани глаголи у енглеском језику. Указује се на еквиваленте проучаваних категорија у српском језику.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

На часовима семинара студенти припремају усмена излагања на одабрану тему, а на часовима вежбања решавају конкретне задатке повезане са тематиком која се изучава.

Литература

Binnick, R.I. (1991), *Time and the Verb*, New York/ Oxford: Oxford University Press

Comrie, B. (1998), *Aspect*, Cambridge: Cambridge University Press.

Comrie, B. (1998), *Tense*, Cambridge: CUP

Novakov, P. (2005), *The English verb System*, Novi Sad: Filozofski fakultet/Futura publikacije

Novakov, P. (2005), *Glagolski vid i tip glagolske situacije u engleskom i srpskom jeziku*, Нови Сад: Futura publikacije.

Пипер, П. и др. (2004), *Синтакса савременог српског језика, проста реченица*, Београд: Институт за српски језик САНУ/Београдска књига, Нови Сад: Матица српска.

Теоријска граматика 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Теоријска граматика 1

Циљ предмета

Упознавање студената с темама из савремене компаративне лингвистике и њиховим доприносима развоју лингвистичке теорије; подстицање и особосољавање студената за самостална истраживања.

Исход предмета

Студенти стичу сазнања о томе које су централне теме у компаративним лингвистичким истраживањима (нарочито у односу матерњи језик-енглески), као и основама методологије ових истраживања. Студенти такође стичу полазне основе за даљи самостални истраживачки рад.

Садржај предмета

Теоријска настава

Компаративна анализа следећих језичких феномена: реченични типови, модалност, функционалне пројекције, померање функционалних елемената, феномен слободног реда речи и измештање аргумената, негација, (детаљнија) анализа лексичких фраза.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Читање, презентација и критичка анализа радова о одређеним/изабраним темама. Израда предлога истраживања.

Литература

радови/дисертације/књиге које се баве горепоменутих темама
(неки од наслова)

Bošković, Ž. 2004. Clitic placement in South Slavic, *Journal of Slavic Linguistics* 12: 37-90.

Bošković, Ž. 1997. *The Syntax of Nonfinite Complementation: An Economy Approach*. MIT Press.

Franks, S. 1995. *Parameters of Slavic Morphosyntax*. Oxford: Oxford University Press.

Migdalski, K. 2006. *The Syntax of Compound Tenses in Slavic*. Ph.D. Dissertation. University of Tilburg.

Progovac, Lj. 2005. *A Syntax of Serbian: Clausal Architecture*. Slavica Publisher.

Zlatić, L. 1997. *The Structure of the Serbian Noun Phrase*. Doctoral thesis. Austin: University of Texas.

Енглески роман постмодернизма

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са генезом, основним одликама и најзначајнијим ствараоцима и делима у области постмодернистичког романа Енглеској, у контексту савремене теорије и историје књижевности.

Исход предмета

Знања стечена на овом курсу неопходна су за потпуније разумевање англоамеричке књижевности модернизма и постмодернизма, као и савремене светске књижевности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Претече постмодерног књижевног израза: Лоренс Стерн; Џејмс Џојс. Између модернизма и постмодернизма: Вилијам Голдинг; Греам Грин. Постмодернизам: одређење појма. Друштвено-културолошке одлике епохе постмодернизма. Постмодерни роман: границе појма. Најзначајнији ствараоци: Џон Фаулс. Џулијан Барнс. Казуо Ишигуро. Ијан Макјуан.

Вежбе

Читање и критичка анализа одабраних дела и одломака.

Литература

А) ПРИМАРНА

Laurence Sterne, *A Sentimental Journey*

James Joyce, *Ulysses* (excerpts)

William Golding, *Lord of the Flies*

Graham Greene, *The Comedians*

John Fowles, *French Lieutenant's Woman*

Julian Barnes, *Flaubert's Parrot*

Kazuo Ishiguro, *The Remains of the Day*

Ian McEwan, *Amsterdam*

Б) СЕКУНДАРНА

Bradbury, M. *The Modern English Novel*. Harmondsworth: Penguin Books, 1998.

Durant, A. E. *Literary Studies in Action*. London: Routledge, 1990.

Hutcheon, L. *A Poetics of Postmodernism*. London: Routledge, 1989.

McHale, B. *Postmodernism*. London: Routledge, 1991

Примењена лингвистика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са различитим теоријским и практичним аспектима наставе и учења страних језика, са посебним нагласком на најновије идеје и приступе. Оспособљавање студената да мисаоно и компетентно функционишу, што ће послужити као основа за даљи професионални развој и побољшање њиховог наставничког рада.

Исход предмета

Потпуна припремљеност студената да се активно укључе у рад у образовном систему; упућеност у савремене тенденције у настави страних језика и оспособљеност за будуће стручно и научно напредовање.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основне карактеристике сложене личности ученика. Процеси памћења. Различити стилови учења и когнитивне стратегије ученика – ситуациони контекст, варијабилност. Различите улоге наставника. Израда курса и адаптација наставног материјала. Процена адекватности наставног материјала. Настава у одељењима са ученицима различитих способности. Интегрисање језичких вештина. Интегрисање културолошког садржаја. Употреба рачунара у настави.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Руковођење радом у учионици. Проблеми са дисциплином. Планирање наставе. Процена наставног материјала. Настава језичких вештина: слушање, говор, читање, писање. Примена компјутера у настави страних језика.

Литература

Brown, D. H. 1994. *Teaching by Principles*. Upper Saddle River: Prentice Hall.

Ellis, R. 2003. *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

Griffiths, C. ed. 2008. *Lessons from Good Language Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Harmer, J. 2001. *English Language Teaching*. London: Longman.

Oxford, R. 1990. *Language Learning Strategies. What Every Teacher Should Know*. New York: Newbury House Publishers.

Ur, P. 1996. *A Course in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Проза Ернеста Хемингвеја

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са приповедачким опусом америчког нобеловца Ернеста Хемингвеја, његовим историјским, културним и поетичким одликама.

Исход предмета

Студент се оспособљава за тумачење реалистичке прозе и кратке приче особеног уметничког проседеа, за контекстуализацију и интерпретацију Хемингвејевог стваралаштва.

Садржај предмета

Теоријска настава

Хемингвеј и „изгубљена генерација“. Формативни утицаји на прозу Ернеста Хемингвеја. Кратка прича и приповедни поступци; веризам и минимализам. Однос искуства и инвенције. Тематска подела прича. Историјски и културни контекст Хемингвејеве прозе. Љубав, рат и смрт као Хемингвејеве теме.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Ernest Hemingway: *In Our Time, Men Without Women, Winner Take Nothing, Nick Adams Stories*

Литература

Beegel, Susan (ed.). *Hemingway's Neglected Short Fiction: New Perspectives*. Tuscaloosa and London: The University of Alabama Press, 1989.

Benson, Jackson J. (ed.). *New Critical Approaches to the Short Stories of Ernest Hemingway*. Durham and London: Duke University Press, 1990.

Bloom, Harold. *Modern Critical Views: Ernest Hemingway*. New York: Chelsea House, 1985

Comley, Nancy R. Scholes, Robert. *Hemingway's Genders: Rereading the Hemingway Text*. New Haven and London: Yale University Press, 1994

Владислава Гордић, *Хемингвеј: поетика кратке приче* Матица српска 2000

Консекутивно превођење

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: обавезан тест способности

Циљ предмета

Упознавање студената са когнитивним вештинама потребним за консекутивно превођење, с фокусом на концепте и професионалне стандарде које су релевантне за европске интеграције Србије.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени да: дефинишу професионално консекутивно превођење у складу са релевантним међународним стандардима; објасне структуру и функционисање Европске Уније и Републике Србије; да анализирају и преформулишу говор уз одговарајућу тачност, јасноћу и брзину; обележавају према систему „Розан“; припремају корисне глосаре на стручне теме у сарадањи са тимом преводаца; успешно примењују говорне вештине; организују симулацију конференције на стручну тему као проверу сопствених преводличких способности; разраде изводљиве стратегије за континуирано усавршавање.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

1) Припрема за консекутивно превођење: основне технике; 2) ЕУ и Србија; концепти, структуре; 3) реторичка ситуација током консекутивног превођења; 4) уобичајене грешке: бројеви, мере, топономи, демоними; 5) припрема за ангажовање: глосари, координација тима 7) Анализа и преформулисање говора: став говорника, логичке везе, контекст; 8) говорне вештине; 9) професионални стандарди, процењивање сопственог успеха и лични план за побољшање.

Литература

1. Jones, R. (2002). *Conference interpreting explained*. Manchester: St Jerome.
2. Gillies, A. (2005). *Note-taking for consecutive interpreting: A short course*. Manchester: St. Jerome.
2. База снимљених говора на сајту Европске комисије: <http://webcast.ec.europa.eu>

Научна фантастика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са жанром научне фантастике и примена теорије у анализи књижевних дела

Исход предмета

Студенти стичу сазнања о основним особеностима жанра научне фантастике.

Садржај предмета

Теоријска настава

Развој научне фантастике као жанра. Њена поетика и мотиви. Репрезентативна дела. Х. Џ. Велс, *Први људи на Месецу*; Самјуел Делејни, *Вавилон-17*; Филип Дик, *Убик*; Урсула Ле Гвин, *Човек празних шака*; Маргарет Атвуд, *Слушкињина прича*; Вилијам Гибсон, *Неуромансер*; Марџ Пирси, *Он, она и оно*.

Практична настава: Вежбе

Анализа одломака из наведених дела

Литература

1. Suvin, Darko. (1979). *Metamorphoses of Science Fiction: On the Poetics and History of a Literary Genre*. New Haven and London: Yale University Press.
2. Jameson, Fredric. (2007). *Archeologies of the Future: the Desire Called Utopia and Other Science Fictions*. London, New York: Verso.
3. Moylan, Tom. (2000). *Scraps of the Untainted Sky: Science Fiction, Utopia, Dystopia*. Boulder, Oxford: Westview Press,.
4. Baccolini, Raffaella and Moylan, Tom. (2003). *Dark horizons: science fiction and the dystopian imagination*. New York, London: Routledge.
5. James, Edward and Mendlesohn, Farah, eds. (2003). *The Cambridge Companion to Science Fiction*. Cambridge University Press.
6. Ђерговић Јоксимовић, Зорица. (2009). *Утопија: Алтернативна историја*. Београд: Геопетика.

Когнитивна семантика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Лексичка семантика и прагматика

Циљ предмета: да студенти овладају основним терминима и појмовима из области когнитивне семантике; да разумеју најважнија средства људске концептуализације – категоризацију, семантичке оквири, појмовне метафоре и појмовне метонимије; да се студентима укаже на културолошку условљеност различитих језичких и појмовних феномена.

Исход предмета: теоријски аспекти – усвојеност релевантних знања, појмова и термина; практични аспекти – активна примена теоријски усвојених знања на конкретне случајеве, примере из енглеског језика и културе; способност увиђања нијанси значења у енглеском језику, као и језичких и културолошких специфичности.

Садржај предмета

Теоријска настава: Когнитивна семантика – приступ значењу: семантичка структура, појмовна структура, енциклопедијско знање, конструисање значења. Искусвени реализам. Релативност посматрања спољашњег света (интерпретација, перспектива, истицање). Категоризација: прототипи. Семантички оквири – дефиниција и примена у разумевању језичких израза. Појмовна метафора и појмовна метонимија – дефиниције и примена у изучавању језика: полисемија (дословна и пренесена значења), идиоми. Културолошки аспект – универзалност и варијације у вези с прототипима, семантичким оквирима, појмовном метафором и метонимијом.

Практична настава: Увежбавање обрађеног градива на конкретним задацима.

Литература

- Bugarski, R. (2005). *Jezik i kultura*. Beograd: Biblioteka XX vek, Knjižara Krug.
- Evans, V. (2007). *A Glossary of Cognitive Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Evans, V. and Green, M. (2006). *Cognitive Linguistics. An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Klikovac, D. (2004). *Metafore u mišljenju i jeziku*. Beograd: Biblioteka XX vek: Knjižara Krug.
- Kövecses, Z. (2010). *Metaphor. A Practical Introduction*. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press.
- Kövecses, Z. (2006). *Language, Mind and Culture. A Practical Introduction*. Oxford, New York: Oxford University Press.
- Lakoff, G. and Johnson, M. (2003). *Metaphors We Live By*. Chicago, London: The University of Chicago Press.
- Taylor, J. R. (2003). *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory*. 3rd edition. Oxford: Oxford University Press.
- Ungerer, F. and Schmid, H. J. (1996). *An Introduction to Cognitive Linguistics*. London, New York: Longman.

Историја енглеског језика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Граматика енглеског језика 4, Фонологија енглеског језика

Циљ предмета

Упознавање студената с кључним лингвистичким и историјским факторима који су утицали на развој и садашњи облик енглеског језика.

Исход предмета

Разумевање лингвистичких особина савременог енглеског језика кроз призму лингвистичких и друштвених промена током његове историје; познавање општих обележја староенглеског и средњеенглеског; способност препознавања почетка/тока језичких промена; познавање принципа етимологије и семантичких промена, као и способност употребе етимолошких речника; спремност за рад на корпусу староенглеског, средњеенглеског и раноенглеског

Садржај предмета

Теоријска настава

Теме које се обрађују на предавањима: тласовне, морфолошке, синтаксичке, лексичке и семантичке и ортографске промене од староенглеског, преко средњеенглеског до савременог енглеског; језички контакт; језичка варијација; историјске и друштвене прилике које су утицале на промене у енглеском језику.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Читање и анализа текстова из препоручене литературе. Анализа језичког материјала из различитих периода енглеског језика који илуструју материју са предавања. Израда презентација.

Литература

Algeo, John & Thomas Pyles. 2010. *The Origins and Development of the English Language*. Wadsworth: Cengage Learning.

Baugh, Albert C. & Thomas Cable. 2002. *A History of the English Language*. London: Routledge.

Millward, C. M. & Mary Haze. 2012. *A Biography of the English Language*. Wadsworth: Cengage Learning.

Hogg, Richard & David Danison (Eds.). 2006. *A History of the English Language*. CUP: Cambridge.

Gelderen, Elly van. 2006. *A History of the English Language*. Benjamins. Amsterdam.

Савремене америчке књижевнице

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим делима савремених америчких књижевница. Анализа наративних стратегија савремених америчких књижевница које укључују вишеструку нарацију, пародију, магијски реализам, палимпсест, историографску метафикцију и метанарацију.

Исход предмета Теоријски аспекти – усвојеност грађе из области америчке постмодерне књижевности и критичких текстова о делима савремених америчких књижевница. Примена постмодерних и постколонијалних књижевних теорија у анализи дела савремених америчких књижевница. Анализа деконструкције категорија рода, расе и класе. Практични аспекти – самостална активност студената у анализи дела, оспособљавање студента за истраживање и примену родних теорија у анализи као и проучавање начина на које књижевнице подривају доминантне дискурсе у америчком друштву.

Садржај предмета

Теоријска настава Анализа дела: Adrienne Rich, *Poems, Essays*; Annie Proulx, *“Brokeback Mountain”*; Amy Tan, *The Joy Luck Club*; Edwidge Danticat, *“Krik? Krak!”*; Jamaica Kincaid, *A Small Place*; Isabel Allende, *The House of Spirits*; Barbara Kingsolver, *The Poisonwood Bible*; Chimamanda Ngozi Adichie, *Purple Hibiscus*.

Практична настава: Вежбе

Литература

Clark, Suzanne. *Sentimental Modernism: Women Writers and the Revolution of the Word*. Bloomington: Indiana UP, 1991.

Hutcheon, Linda. *A Poetics of Postmodernism. History, Theory, Fiction*. Routledge. London, 1988.

Izgarjan, Aleksandra. *Максин Хонг Кингстон и Ејми Тен: Ратница и шаманка*. Филозофски факултет. Нови Сад, 2008.

Reesman, Jeanne Campbell, ed., *Speaking the Other Self: American Women Writers*. Athens: U of Georgia P, 1997.

Warhol-Down, Robyn, Diane Price Herndl and Mary Lou Kete (eds.). *Women’s Worlds*. New York: McGraw-Hill, 2008.

Warhol, Robyn and Diane Price Herndl. *Feminisms*. Rutgers University Press. New Brunswick, New Jersey, 1991.

Модерна америчка поезија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са основним одликама, најзначајним правцима, те најважнијим ауторима и делима америчке поезије из периода модернизма и раног постмодернизма.

Исход предмета

Знања стечена на овом курсу неопходна су за потпуније разумевање америчке модернистичке књижевности и културе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Америчка поезија на почетку 20. века. Чикашка школа.. Америчка поезија 1912-1940. Е. Паунд. Т. С. Елиот. В. Стивенс. В. К. Вилијамс. Х. Крејн. Америчка поезија 1940-1975. Р. Џарел. Битници. А. Гинсберг. Е. Бишоп. Исповедна поезија. Р. Лоуел. С. Плат.

Практична настава : Читање и анализа одабране лектире.

Е. Pound, 'In a Station of the Metro', 'The River Merchant's Wife', 'Hugh Selwyn Mauberley' (одломци), *The Cantos* (одломци). Т. S. Eliot, 'The Love Song of J. Alfred Prufrock', *The Hollow Men*, *Four Quartets* (одломци). W. Stevens, '13 Ways of Looking at a Blackbird', 'Sunday Morning', 'The Idea of Order at Key West'. W. C. Williams, 'The Red Wheelbarrow', 'Portrait of a Lady', 'Danse Russe', 'This is Just to Say'. H. Crane, *The Bridge* (одломци), 'Chaplinesque', 'Black Tambourine'. R. Jarrell, 'The Death of a Ball Turret Gunner', 'A Bat is Born', 'The Woman at the Washington Zoo'. A. Ginsberg, 'A Supermarket in California', *Howl*. E. Bishop, 'The Fish', 'The Armadillo', 'At the Fish Houses', 'Visits to St. Elizabeth's'. R. Lowell, 'Skunk Hour', 'For the Union Dead', 'Dolphin'. S. Plath, 'The Colossus', 'Daddy', 'Lady Lazarus'.

Литература

Beach, Christopher, ed. *The Cambridge Introduction to 20th century American Poetry*, CUP, 2003.

MacGowan, Christopher. *20th Century American Poetry*, Blackwell Publishing, 2004.

Roberts, Neil, ed. *A Companion to 20th Century Poetry*, Blackwell Publishing, 2001.

Стандардни српски језик: синтакса сложене реченице

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Стандардни српски језик: морфосинтакса

Циљ предмета: усвајање теоријских и практичних знања у домену синтаксе сложене реченице, те овладавање вештинама анализе сложеног реченичног комплекса

Исход предмета: усвојена теоријска знања студент може и практично да примени, посебно у настави страног језика

Садржај предмета

Теоријска настава:

Појам и дефиниција сложеног реченичног комплекса. Типови реченичних комплекса. Напоредне и зависне реченице. Појам управне и главне реченице. Типови напоредних реченица и критеријуми класификације: саставне, супротне, раставне, закључне, искључне и градационе. Типови зависних реченица и критеријуми њихове класификације: допунске, односне и прилошке реченице. Допунске реченице: субјекатске, објекатске, атрибушке и предикативне. Односне реченице: одредбене и безантецедентне, рестриктивне и нерестриктивне. Прилошке реченице: временске, начинске, узрочне, последичне, намерне, погодбене, допусне. Посебни типови зависних реченица: контрадне, ексцептивне и др. Кондензација и номинализација. Парцелација и интерполација.

Практична настава (вежбе):

сва теоријска знања са предавања студент проверава и примењује на различитим типовима текстова

Литература:

Ковачевић, Милош (1998). *Синтакса сложене реченице у српском језику*. Београд – Србиње: Рашка школа – Српско просвјетно и културно друштво *Просвјета*.

Mrazović, Pavica (2009). *Gramatika srpskog jezika za strance*. Novi Sad – Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Пипер, Предраг (2005). *Синтакса савременог српског језика. Проста реченица*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска.

Radovanović, Milorad (1990). *Spisi iz sintakse i semantike*. Novi Sad – Sremski Karlovci: Dobra vest – Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић (2000). *Граматика српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Стевановић, Михаило (1979). *Савремени српскохрватски језик II*. Београд: Научна књига.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан један од студијских програма на Филозофском факултету

Циљ предмета:

СТИЦАЊЕ ОСНОВНИХ ЈЕЗИЧКИХ ВЕШТИНА И ОСНОВНЕ КОМУНИКАТИВНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА.

Исход предмета

Студенти су у стању да поздраве и да се представе на француском, као и да представе неког. Могу да позову и да одговоре на позив.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: Поздрављање. Представљање. Израђавање личног става. Коришћење формулара. Позивање и одговор на позив.

Култура и цивилизација: Основни појмови о Француској и другим франкофоним земљама.

Граматика: Презент правилних и најчешћих неправилних глагола. Члан (одређени, неодређени и сажети). Број. Род. Постављање питања. Негација. Личне заменице (ненаглашене и наглашене).

Лексика: Најчешће употребљаване речи у свакодневној комуникацији.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на елементарном нивоу.

Литература

Girardet, J. et Pécheur, J., *Campus 1*, CLE International, Paris, метода за учење француског језика
М. Папић, *Граматика француског језика.*

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/положен испит из Француског језика – почетни курс I (A1.1)

Циљ предмета:

Стицање језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на нивоу A1 учења француског језика.

Исход предмета

Студенти владају комуникативном компетенцијом француског језика на нивоу A1 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: изражавање слагања и неслагања. Изражавање података о личном животу. Сналажење у простору и времену. Изражавање личног мишљења.

Култура и цивилизација: свакодневни живот у Француској. Градови у Француској. Празници. Сликарство. Музика.

Граматика: Passé composé. Показни и присвојни придеви. Предлози. Презент индикатива и императива повратних глагола. Изражавање времена. Изражавање циља, узрока, последице и опозиције.

Лексика: најчешће употребљаване речи које се односе на околину, породицу, свакодневни живот.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на нивоу A1.

Литература

Girardet, J. et Pécheur, J., *Campus 1*, CLE International, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика.*

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/положен испит из Француског језика – почетни курс II (A1.2) **или** владање француским језиком на нивоу A1 европског језичког оквира (провера тестом на почетку године).

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво A2 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти у потпуности владају комуникативном компетенцијом на нивоу A1 европског језичког оквира, као и појединим елементима комуникативне компетенције на нивоу A2 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: описивање прошлих догађаја.

Култура и цивилизација: историја Француске. Исхрана у Француској. Географија Француске.

Граматика: Passé Composé. Партитивни члан. Изражавање количине.

Лексика: Речи које се користе за физичко и психолошко описивање људи, описивање ситуације, догађаја и околине. Описивање личних активности и доживљаја. Изражавање трајања.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање оквирно на нивоу A2.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 1*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Од слушан/положен испит из Француског језика – нижи средњи I (A2.1)

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво A2 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти владају комуникативном компетенцијом француског језика на нивоу A2 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: Коментар новинских чланака. Изражавање жеље, обавеза, забрана. Давање и тражење дозволе. Тражење информација у научним текстовима.

Култура и цивилизација: Књижевност. Медији у Француској. Французи и здравље. Исхрана у Француској. Живот у франкофоним земљама.

Граматика: Изражавање будућности. Заменице директног и индиректног објекта. Просте релативне заменице. Прилози. Партитивни члан. Présent progressif et passé récent. Компарација придева.

Лексика: Изражавање навика и уобичајених радњи. Речи из домена разних професионалних активности. Речник из домена здравља.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на нивоу A2.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 1*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика.*

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Владање француским језиком на нивоу А2 европског језичког оквира (провера тестом на почетку године).

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво Б1 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти у потпуности владају комуникативном компетенцијом на нивоу А2 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: описивање прошлих догађаја. Живот у граду.

Култура и цивилизација: историја Француске. Исхрана у Француској. Географија Француске.

Граматика: Passé Composé/Imparfait. Партитивни члан. Изражавање количине. Кондиционал.

Лексика: Речи које се користе за физичко и психолошко описивање људи, описивање ситуације, догађаја и околине. Описивање личних активности и доживљаја. Изражавање трајања.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање оквирно на нивоу Б1.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 2*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/положен испит из Француског језика – средњи I (Б1.1)

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво В1 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти владају комуникативном компетенцијом француског језика на нивоу А2 и појединим елементима нивоа Б1 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: Коментар новинских чланака. Изражавање жеље, обавеза, забрана. Давање и тражење дозволе. Тражење информација у научним текстовима.

Култура и цивилизација: Књижевност. Медији у Француској. Французи и здравље.

Граматика: Изражавање будућности. Сибжонтив. Релативна заменица: dont. Плускамперфекат. Заменице директног и индиректног објекта.

Лексика: Изражавање навика и уобичајених радњи. Речи из домена разних професионалних активности. Речник из домена здравља.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на нивоу Б1.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 2*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета разумевање и употреба италијанског језика у свакодневним приликама; представити себе и друге, дати о себи и другима основне податке (порекло, адресу, телефон,...), тражити сличне податке и информације.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А1 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Италијански алфабет. Акценат. Појам дифтонга, трифтонга и хијата. *Elisione, troncamento*. Род и број именица и придева. Одређени и неодређени члан. Предлози и спајање предлога са одређеним чланом. Заменице: личне заменице у функцији субјекта, ненаглашене и наглашене личне заменице у функцији директног објекта. Повратне заменице. Показни придеви и заменице (*questo, quello*). Посесивни придеви и заменице. Речце *ci, ne*. Правилни глаголи све 3 конјугације у презенту (*indicativo presente*). Модални глаголи: *volere, potere, dovere*. Неправилни глаголи: *fare, dare, stare, andare, sapere, venire, uscire, dire, bere, piacere, dispiacere*. Прилози за место, време, начин. Основни и редни бројеви до 1000.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за коректан изговор речи и реченица; усмено и писмено разумевање кратких и елементарних италијанских текстова са освртом на елементе италијанске културе и цивилизације (основни појмови о италијанској географији, италијанским градовима, свакодневним навикама Италијана и типичном начину исхране).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 1*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан/ положен испит из Италијанског језика А1.1

Циљ предмета Разумевање и употреба фреквентних реченица у разним приликама (у јавном и приватном животу). Комуницирање у простим и рутинским ситуацијама. Писање кратких и једноставних текстова у циљу комуникације, интеракције и описивања.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А1 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Посесивни придеви и заменице. Компарација придева: компаратив и суперлатив (релативини и апсолутни). Неодређени придеви и заменице. Заменице: наглашене и ненаглашене личне заменице у функцији индиректног објекта. Повратни глаголи. Безлична форма. Прошла времена *passato prossimo* и *imperfetto* (облици и употреба). Кондиционал прости (облици). Основни и редни бројеви преко 1000.

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (становање, одевање, слободно време, спорт).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 1*, Firenze 2001

L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан/ положен испит из Италијанског језика А1.2

Циљ предмета

Добро сналажење у једноставној комуникацији и израда кратких, тематски разноврсних текстова (опис искуства, догађаја у прошлости, опис будућности, исказивање снова, жеља, планова, и наредби).

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А2 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе морфосинтаксе: Употреба прошлих времена (*imperfetto* и *passato prossimo*). Футур (облици и употреба). Релативне заменице. Императив (облици и употреба). Императив са здруженим заменицама. Кондиционал прости (различите употребе).

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (опис личности и карактера, активности у слободно време, одлазак у биоскоп и позориште, посета музеју, здрава исхрана и прехранбене навике, људско тело, здравље и спорт).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан/ положен испит из Италијанског језика А2.1

Циљ предмета

Разумевање главне мисли комплексних текстова са конкретним и апстрактним темама.

Добро сналажење у комуникацији са говорницима италијанског језика и изради кратких, тематски разноврсних текстова.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А2 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Увођење хипотетичних реченица (први тип). Прошла времена индикатива: *trapassato prossimo, passato remoto* (облици). Упоредна примена имперфекта, перфекта и осталих прошлих времена. Увод у слагање времена. Увођење конјунктива презента и прошлог времена (облици и основна употреба). Кондиционал прошли (облици и употреба).

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (опис стамбеног простора, представљање пријатеља, комуникација у пословном контексту, опис живота у граду и на селу).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему. Неговање разноврсне лексике у усменом и писменом изражавању на италијанском језику,

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso* 2, Firenze 2001

L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso* 3, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан / положен испит из Италијанског језика А2.2/ познавање италијанског језика (савладан А2 ниво Заједничког европског референтног оквира)

Циљ предмета Разумевање разноврсних текстова било конкретног, било апстрактног садржаја.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б1 ниво Заједничког европског референтног оквира. Комуницирање у сложенијим ситуацијама са италијанским говорницима. Писмено изражавање на основу ширег избора тема.

Садржај предмета

Практична настава за Италијански језик Б1.1 (0+4) састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1), и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Ревизија времена и начина. Слагање времена у целисти. Конјунктив имперфекта и плусквамперфекта (облици и употреба). Посебни облици компарације придева.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за усмено и писмено излагање садржаја и коментара на разноврсне тематике из историје италијанске књижевности од XIX века до данашњих дана као и на попутне културне и цивилизацијске појаве (утицај медија и реклама, облици савремене комуникације, промењена улога породице).

Вежбе обраде текста и говора: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), стимулисање писменог и усменог изражавања.

Литература

Основни приручник: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze 2001

Додатна литература :

G. Patota, *Grammatica di riferimento della lingua italiana per stranieri*, Firenze 2003

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2004

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/ положен испит из Италијанског језика Б1.1

Циљ предмета

Разумевање главне мисли комплексних текстова са конкретним и апстрактним темама. Вођење тачне конверзације са италијанским саговорницима о друштвеним и професионалним темама.

Исход предмета

Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б1 ниво Заједничког европског референтног оквира. Комуницирање у сложенијим ситуацијама са италијанским говорницима. Састављање јасних и сложених текстова, структурално и кохерентно добро повезаних.

Садржај предмета

Практична настава за предмет Италијански језик Б1.2 (0+4) састоји се од вежби морфосинтаксе (0+2), лекотрских вежби (0+1), и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе морфосинтаксе: Герунд прошли. Инфинитив прошли. Хипотетичне реченице у целисти. Директни и индиректни говор. Увежбавање слагања времена. Пасив.

Лекторске вежбе: Неговање разноврсне лексике у усменом и писменом изражавању на италијанском језику, иначе и у циљу усвајања основне терминологије из разних области савремене италијанске културе (екологија, међуљудски односи, здрава храна и генетски модификована исхрана, опис туристичких места у Италији, италијанска гастрономија).

Вежбе обраде текста и говора: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), стимулација писменог и усменог изражавања.

Литература

Основни приручник: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze 2001

Додатна литература: G.. Patota, *Grammatica di riferimento della lingua italiana per stranieri*, Firenze 2003

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2004

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са карактеристикама мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Исход предмета

Студенти по завршетку курса треба да разумеју и да се оспособе да врше најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у првих пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: поздрављање, упознавање, представљање, основно сналажење у простору, куповина, боје, попуњавање једноставних личних обарзаца.

Студентима се предочава генолошка и типолошка различитост између српског и мађарског језика, аглутинативно својство мађарског језика.

Граматичке јединице које се обрађују су: гласови у мађарском језику, значај дужине гласова, принцип хармоније самогласника, реченице са именским предикатом, чланови, основни прилози за место, постпозиције, месни падежни наставци, акузатив, основни и редни бројеви, коњугација глагола субјекатске промене, мхожина именских речи, датив, глаголски префикси, придеви, боје, изражавање присвојног односа (једнини), потенцијал (глаголи на –hat) у мађарском језику.

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета А1.1. или тест одговарајућег нивоа

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са карактеристикама мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Исход предмета

Студенти по завршетку курса треба да разумеју и да се оспособе да врше најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у следећих пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: стан и становање, успостављање формалне комуникације, колико има сати, изражавање временског односа, делови тела, посета лекару, облачење, лична хигијена, посете, сналажење у саобраћају, распоред дневних активности.

Граматичке јединице које се обрађују су: основи прилози за место, месни падежни наставци; инесив, супересив, као и акузатив, илатив и сублатив, конјугација глагола објекатске промене у множини, елатив и делатив, адесив, аблатив, и датив, глаголски префикси, темпорал, ред речи глаголских префикса, присвојни лични наставци, изражавање присвојних односа (у множини), инструментал, прошло време (субјектска и објекатска промена) у мађарском језику.

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета А1.2. или тест одговарајућег нивоа

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти још боље упознају са карактеристикама мађарског језика, да утврде претходно знање мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику, да даље уче вокабулар и граматику и развијају језичке вештине, обрађујући теме прилагођене њиховом нивоу знања.

Исход предмета

Добивши основна знања из граматике мађарског језика стварају се предуслови за могућност обављања основне усмене и писмене комуникације на мађарском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у следећих пет поглавља курса, односно следећих пет лекција из уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: родбински називи у мађарском језику, куповина, у ресторану: назив јела и пића, намештај и уређење стана, градови, знаменитости градова, животиње, природне појаве, спорт, канцеларија, канцеларијски намештај, професионална оријентација.

Граматичке јединице које се обрађују су: знак за множину поседа, објекатска конјугација глагола, инструментал, личне заменице у падежима, зависне месне реченице, показне заменице у падежима, прилози за начин, прошло време глагола, наставак –lak/lek, временске реченице, компарација придева, присвојне заменице, императив, индиректни говор, будуће време

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета А2.1. или тест одговарајућег нивоа

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са карактеристикама мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Исход предмета

Усвајање граматичких јединица и знања везаних за формирање озбиљнијих текстова. Стварају се предуслови за комуникацију на вишем, напредном нивоу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене преосталих пет поглавља књиге, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: путовања, летовање, зимовање, празници, годишњице, прославе, куповина, распродаје, позориште, биоскоп, градски саобраћај, упутства за долажење на одредиште, саобраћајни прописи, проналажење изгубљених ствари.

Грамматичке јединице које се обрађују су: зависне реченице, упућивачке речи и везници, конјугација инфинитива, узрочне реченице, упитна речца »е«, конструкције са модалним глаголима, саставне независне реченице, субјекатске и објекатске зависне реченице, кондиционал глагола, раставне независне реченице, експликативне зависне реченице, жељне реченице, каузативни глаголи, глаголски придеви и прилози, суфикси за грађење речи.

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен квалификациони тест са одговарајућим бројем бодова или положен испит Мађарски језик А2.2.

Циљ предмета

Циљ предмета је да у контекстима које даје литература студенти овладају вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1.1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, као и да на истом нивоу овладају вокабуларом и граматичким јединицама које обрађује литература.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се (у контекстима које литература пружа) служи вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у првих пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: представљање себе и упознавање других, успомене, разговор о биографији својој и познатих личности, животне приче, планови за будућност, сналажења на јавним местима (банка, пошта), у саобраћајним ситуацијама (знаци, прекршаји, конверзација са саобраћајном полицијом итд.).

Граматичке јединице које се обрађују су: заменице (посебно односне, реципрочне и повратне), употреба и правопис датума, компарација придева и прилошке одредбе за начин који се граде од компаратива придева, присвојни знак –é, изражавање упоређивања и одређивање степена и мере, императив глагола.

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан предмет Мађарски језик Б1.1.

Циљ предмета

Циљ предмета је да у контекстима које даје литература студенти овладају вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1.2 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, као и да на истом нивоу овладају вокабуларом и граматичким јединицама које обрађује литература.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се (у контекстима које литература пружа) служи вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава

Теме покривене у других пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: друштвени контакти, лечење (амбулантно и болничко), разговор о верским и државним празницима (обичаји и начин прославе), временске прилике, путовања, прописи у вези са путовањима (осигурање, царина итд.), важни проналасци и објекти, необичне приче, правила и слободе, дилеме и одлуке.

Граматичке јединице које се обрађују су: релативне глаголске основе испред императива, и неправилни облици, одређена коњугација интранзитивних глагола, индиректни говор, будуће време глагола, узрочне зависне реченице, употреба императивног облика глагола у сложеним реченицама, изражавање намене, употреба инфинитива уз модалне глаголе и придевске предикате.

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: резултат са дијагностичког теста пре почетка наставе или положени испити средњег нивоа Б1.2.

Циљ предмета

Овладавање језичким вештинама на нивоу Б2.1 (класификација Савета Европе), течно читање и добро разумевање релативно комплексних општих текстова, добро разумевање свакодневног говорног језика, овладавање вештином писања краћих текстова на опште теме, усмено изражавање мишљења, ставова, планова и жеља, разумевање елемената културе мађарског говорног подручја (историја, обичаји, празници, друштвено уређење, медији, поткултуре)

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме главне идеје сложенијих текстова који се баве конкретним и апстрактним темама, укључујући и специјализоване садржаје из области своје струке, да компетентно учествује у размени мишљења са говорницима чији је матерњи језик мађарски, да износи своје ставове релативно течно и без напора и да продукује јасан и повезан писани текст на релативно велики број тема.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Студенти се упознају са граматичким структурама и вокабуларом мађарског језика кроз разноврсне вежбе у којима су подједнако заступљене све језичке вештине. Поред тога, студенти се упознају са аспектима мађарске културе. Настава обухвата пет јединица наведене литературе. Теме: разговор о кваровима на аутомобилу и апарата у кући, поправка истих, разговор о спорту, честитке поводом разних догађаја (имендана, поводом венчања, рођења детета, унапређења), огласи и оглашавање, разговори у вези са огласима, интервјуи, разговори око запошљавања и однос са претпостављенима, жалбе, молбе, учтиво обраћање у кондиционалу.

Грамматика: изражавање узрочних односа, употреба конструкција са инфинитивом, контрукција „szokott + ni“ са и без модалног глагола, саставне независно сложене реченице, експликативне и закључне зависне реченице, кондиционал садашњи и прошли, субјекатска и објекатска коњугација у кондиционалу, супротне независне реченице

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: резултат са дијагностичког теста пре почетка наставе или положени испити средњег нивоа Б2.1.

Циљ предмета

Овладавање језичким вештинама на нивоу Б2.1 (класификација Савета Европе), течно читање и добро разумевање релативно комплексних општих текстова, добро разумевање свакодневног говорног језика, овладавање вештином писања краћих текстова на опште теме, усмено изражавање мишљења, ставова, планова и жеља, разумевање елемената културе мађарског говорног подручја (историја, обичаји, празници, друштвено уређење, медији, поткултуре)

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме главне идеје сложенијих текстова који се баве конкретним и апстрактним темама, укључујући и специјализоване садржаје из области своје струке, да компетентно учествује у размени мишљења са говорницима чији је матерњи језик мађарски, да износи своје ставове релативно течно и без напора и да продукује јасан и повезан писани текст на релативно велики број тема.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Студенти се упознају са граматичким структурама и вокабуларом мађарског језика кроз разноврсне вежбе у којима су подједнако заступљене све језичке вештине. Подизање нивоа комуникативне и језичке компетенције студената на основу преосталих пет јединица наведене литературе.

Теме: афинитети и хобији, разонода и забава, разговор о изгубљеним и нађеним стварима, о куповини и услугама, изражавање задовољства и незадовољства, писање приватне и службене кореспонденције, описивање знаменитости градова, туристичке туре, упознавање са географским, историјским и културним знаменитостима Републике Мађарске, позивање и одлажење у госте,

Грамматика: супротне независне реченице, експликативне, узрочне, поредбене, допусне реченице, жељне реченице, прилози за место са заменичким карактеристикама, каузативни глаголи, глаголски придеви садашњи и девербалне именице на –ó/ő, глаголски придеви прошли, потенцијал глагола, глаголски прилози, суфикси за грађење именица, придева.

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Мађарски језик 3: Морфологија и синтакса

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Знање мађарског језика

Циљ предмета

СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О морфолошким и синтакским обележјима савременог мађарског језика у циљу разумевања граматичке структуре мађарског језика и оспособљавања за компаративна истраживања.

Исход предмета

СТЕЧЕНО ЗНАЊЕ О морфолошким и синтакским обележјима савременог мађарског језика, почетно оспособљавање за компаративна истраживања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основни појмови морфологије и синтаксе. Општа обележја граматичког система мађарског језика у односу на индоевропске језике. (Однос аглутинације и флексије, односно аналитичности и синтетичности у коњугационој и деклинационој парадигми). Семантичке, морфолошке и синтаксичке особине врста речи. Категоријална и функционална обележја. (Настава се везује за следеће категорије: глаголи и помоћни глаголи, инфинитив, глаголски придеви, глаголски прилог, именице, придеви, заменице, прилози, односне речи: префикси, партикули, артикули, постпозиционе речце, везници, интерјекционе речи.) Предикативна синтагма. Конгруенција. Синтагматичко понашање појединих врста речи. Ред речи. Канонички ред речи. Експресивни ред речи. Основни ред речи у мађарском језику у односу на ред речи у индоевропским језицима.

Практична настава:

Обрада примера и израда аналитичко-синтетичких типова задатака из наведених тематских целина.

Литература

1. Tompa József: *A mai magyar nyelv rendszere*. Akadémiai Kiadó, Bp. 1970
2. Benczédi—Fábián—Rácz—Velcsovne: *A mai magyar nyelv*. Akadémiai. Bp. 1976
3. Keszler Borbála szerk.: *Magyar grammatika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 2000
4. Keszler Borbála—Lengyel Klára szerk.: *Magyar grammatikai gyakorlókönyv*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 2009
5. Dobsonyi Sándor—Hangay Zoltán—Nagy Katalin szerk.: *Szófajtani elemzések*. Tinta, Bp. 2003
6. *Új magyar nyelvtan*. (Szerk.: É. Kiss Katalin—Kiefer Ferenc—Siptár Péter) Osiris Kiadó, Bp. 1998
7. *A magyar nyelv kézikönyve*. (Szerk.: Kiefer Ferenc) Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003
8. Dezső László: *Tipológiai vizsgálatok*. Nyelvészeti Füzetek, Szerbhorvát–magyar kontrasztív nyelvtan/I., A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Bölcsészettudományi Kar, Újvidék. 1971

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А1.1 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент треба да разуме и користи познате свакодневне изразе и сасвим једноставне реченице из свакодневне комуникације (Уме да представи себе и друге, да пита за пут, тражи информације у хотелу, опише свој дан, итд.).

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у првих пет поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: представљање, оријентација у граду, музика, слободно време и свакодневница, куповина, храна и пиће.

Граматичке јединице које се обрађују су: личне заменице, презент, одређени и неодређени члан, модални глаголи.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Lehrbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
2. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik: Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А1.1.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А1.2 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент треба да разуме и користи познате свакодневне изразе и једноставне реченице из свакодневне комуникације (Уме да испланира и опише путовање, да наведе просторије у стану и опише своје стан и собу, да напише разгледницу, разговара о здрављу и болести, да наведе делове одеће и води разговоре о куповини, да разуме временске прогнозе).

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у поглављима 6-11 уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: учење језика, путовања, становање, посећивање, здравље, одећа.

Грамматичке јединице које се обрађују су: слагање предлога и падежа, перфекат, присвојне и показне заменице, повратни глаголи, претерит модалних глагола.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Lehrbuch. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
2. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Arbeitsbuch. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А1.2 или квалификациони тест за ниво А2.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А2.1 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент уме да говори о школовању, свом блиском окружењу, даје описе градова и путовања, води једноставне разговоре.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у првих пет поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: Фрајбург, снови, на путовању, школовање, Берлин.

Граматичке јединице које се обрађују су: заменица „man“, зависне реченице и везници, слаба и мешовита придевска деklinација, компаратив придева.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Lehrbuch. Berlin, München, Langenscheidt, 2004.
2. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Arbeitsbuch. Berlin, München, Langenscheidt, 2004.
3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А2.1.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А2.2 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент уме да опише особу и прича о својој породици, да разговара о послу и опише своје занимање, земљу у којој живи, да упућује честитке и разговара на тему медији.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у других шест поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: живот у заједници, посао и занимање, иностранство, медији у свакодневном животу, домовина, честитање.

Граматичке јединице које се обрађују су: односне реченице, глаголи и придеви као именице, темпоралне реченице, намерне реченице, императив.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Lehrbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
2. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А2.2 или квалификациони тест за ниво Б1

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу Б1.1 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент је у стању да се снађе у највећем броју ситуација са којима се сусреће током путовања на немачком говорном подручју. Јасно и смислено се изражава о познатим темама и областима личног интересовања. Може да говори о искуствима и доживљајима, да опише своје снове, наде и циљеве и образложи своје планове и ставове.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у првих пет поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: студирање у иностранству, разговор о моди и куповини, пословну комуникацију, упознавање са немачком културом, интеркултуралне односе. Граматичке јединице које се обрађују су: зависне реченице (последичне, допусне, упитне, релативне реченице), независне реченице, компарација придева, инфинитивне конструкције, претерит.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal B1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
2. Hall, Karin; Scheiner, B.: *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene*. München: Max Hueber Verlag, 2001.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик Б1.1.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу Б1.2 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент је у стању да се снађе у највећем броју ситуација са којима се сусреће током путовања на немачком говорном подручју. Јасно и смислено се изражава о познатим темама и областима личног интересовања. Може да говори о искуствима и доживљајима, да опише своје снове, наде и циљеве и образложи своје планове и ставове.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у других шест поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: разговор о уметности (описивање уметничких дела, припрема изложбе), медији (разумевање информација из новина, разговор о утицају телевизије и других медија на човеков живот), храна и однос према храни, занимања у области социјалних делатности (хуманитарне организације, лични ангажман), становање у старости и живот на улици, слободно време и место за одмор.

Граматичке јединице које се обрађују су: деклинација именица, футур, ред речи у реченици, глаголи са рефлексивном заменицом, компарација придева, заменице и чланови, временске реченице, месни и временски прилози, плусквамперфекат.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal B1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.
2. Hall, Karin; Scheiner, B.: *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene*. München: Max Hueber Verlag, 2001.

Српски језик: основи језичке културе и писмености

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: /

Циљ предмета: Систематизација знања о језичком стандарду и оспособљавање за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију

Исход предмета: Стицање компетенција за валидно конципирање разнородних функционалностилских исказа – ортоепски и ортографски узуси; уочавање и превазилажење најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; структурирање текста

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намерауано и протумачено значење.

Практична настава (вежбе): Анализа жанровски различитих текстова, уочавање формално-садржинских карактеристика и структуре текста; корекција супстандардних језички јединица; писани текст – вежба конципирања и структурирања разнородних функционалностилских врста.

Литература:

- Ивић, Павле и др. *Српски језички приручник*. Београд: Београдска књига. 2004, 93–203.
- Клајн, Иван. *Речник језичких недоумица*. Нови Сад: Прометеј. 2007.
- Klikovac, Duška. *Jezik i moć*. Beograd: Biblioteka XX vek. 2008, 147–207.
- Mrazović, Pavica. *Gramatika srpskog jezika za strance*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 2009, 668–749.
- Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. *Правопис српскога језика*. Нови Сад: Матица српска. 2010.
- Prčić, Tvrtko. *Engleski u srpskom*. Novi Sad: Zmaj. 2011, 24–51.
- Radovanović, Milorad. *Sociolingvistika*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 2003, 186–197.
- Радовановић, Милорад и др. *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 1996, 143–159.
- Речник српскога језика* (ур. Николић, М.). Нови Сад: Матица српска. 2007.
- Subotić, Ljiljana i dr. *Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika*. Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 2012, 96–105.

РАЗВОЈНА ПСИХОЛОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, значајем детињства као развојног раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развоју појединих психичких функција.

Исход предмета: Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама деце и за узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са децом.

Садржај предмета

Теоријска настава – Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса.

Практична настава, вежбе – Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Јерковић, И., Зотовић, М. (2010). Развојна психологија. Нови Сад: Футура публикације.

ПЕДАГОШКА ПСИХОЛОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: а) Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања; б) оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у будућем наставничком раду

Исход предмета: Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- примени сазнања из психологије учења и образовања како би повећао ефикасност педагошких интервенција
- сарађује са школском психолошком службом у изради и реализацији плана индивидуалних и групних психолошких интервенција у образовању

Садржај предмета

Теоријска настава –

- Предмет, карактеристике и улога савремене педагошке психологије
- Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси
- Учење као процес: плато и флукуације у учењу; трансфер учења
- Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси
- Когнитивни способности као детерминанте школског постигнућа
- Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту; саморегулисано учење
- Релације особина личности и школског постигнућа
- Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине
- Улоге наставника; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије
- Тешкоће у учењу: дислексија, дисграфија, поремећаји рачунања, хиперактивносторављање
- Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања

Практична настава, вежбе – Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb,
- Grgin, T. (2004). *Edukacijska psihologija*, Naklada „Slap“, Jastrebarsko
- Zarevski, P. (2002). *Psihologija pamćenja i učenja*, „Naklada Slap“, Jastrebarsko
- Вучић, Л. *Педагошка психологија*, Београд: Друштво психолога Србије (више издања)

ИНТЕРАКТИВНА ПЕДАГОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Увођење студената у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Упознавање са темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Подстицање развоја педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Припремање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.

Исход предмета: Познавање и разумевање темељних педагошких појмова и начела педагошког рада; Развијеност педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за успешно педагошко деловање; Оспособљеност за (само)рефлексију и (само)евалуацију и критички приступ педагошком раду и појавама.

Садржај предмета

Теоријска настава – Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова парадигма у образовању (конструктивизам као теоријско полазиште интерактивне педагогије); Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у васпитно-образовној институцији; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Педагошке компетенције наставника; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Интерактивно учење; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса.

Практична настава, вежбе – У раду семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада.

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Роедерс, П. (2003). *Интерактивна настава: динамике ефикасног учења и наставе*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета.
2. Кнежевић-Флорић, О. (приредила) (2006). *Интерактивна педагогија*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине
3. Големан, Д. (2001). *Емоционална интелигенција*. Београд: Чигоја штампа;
- Милутиновић, Ј. (2011). *Алтернативе у теорији и пракси савременог образовања: пут ка квалитетном образовању*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов”;

ДИДАКТИКА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета:

- Упознавање студената са темељним сазнањима и кључним питањима дидактике

Усвајање категоријалних дидактичких појмова и развијање критичког мишљења студената

Исход предмета:

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- Познаје и разуме научна сазнања из области дидактике неопходна за ефикасне педагошке интервенције
- Овлада основним професионалним дидактичким компетенцијама
- Примењују стечена знања у васпитно-образовној пракси

Садржај предмета

Теоријска настава – Дидактика у систему педагошких наука. Предмет и задаци дидактике као науке о образовању и настави. Категоријални дидактички појмови. Улога и могућности наставе у развоју личности. Појам развијајуће наставе. Циљ и задаци наставе. Динамика и структура наставе као система: димензије, основе, активности, етапе, чиниоци и елементи наставе. Дидактички троугао. Ученик, наставник и наставни садржај. Активност ученика и наставника у настави. Диференцијација и индивидуализација наставе. Облици наставе: са становишта ученика (фронтални, групни, тандем, индивидуални облик), са становишта наставника (индивидуално и тимско поучавање). Методе наставе, различити приступи и класификације. Методе учења, наставне методе, методе научно-истраживачког рада. Медији у настави (наставна техника и технологија), појмовно одређење, класификација. Медији у функцији мисаоне активизације ученика. Наставни садржаји (наставни план и програм, структура, врсте, теорије о избору наставних садржаја). Основне карактеристике савременог уџбеника. Традиционални и савремени наставни системи. Домаћи радови ученика. Планирање и припремање наставника за наставу. -Мерење и оцењивање у настави (врсте, поступци, инструменти).

Практична настава, вежбе – Дискусија и излагање реферата о садржајима теоријске наставе, израда и презентација семинарског рада

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Баковљев, М., (1990), Дидактика, Београд: Научна књига
2. Вилотијевић, М., (2000), Дидактика, Београд: Научна књига
3. Гојков, Г., (2003), Докимологија, Вршац: Виша школа за образовање васпитача
4. Давидов, В.В., (1995), о схватањима развијајуће наставе, сазнавање и настава, Београд: ИПИ
5. Кркљуш, С., (1998), Дидактички диспут (пр. М. Ђукић), Нови Сад: СПДВ
6. Савремени основношколски уџбеник, (пр. Б. Требјешанин и Д. Лазаревић), Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2001.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да студент нема никаквих предзнања из руског језика или да се на дијагностичком тесту није квалификовао за неки од виших нивоа.

Циљ предмета: Формирање артикулационе базе, савладавање руске граfiје, почетно формирање навика аудирања, говорења, читања и писања у оквиру ограниченог броја тема и ситуација на најелементарнијем нивоу.

Исход предмета:

На крају курса студент би требало да зна основна правила фонетике, граfiје и ортографије, да стекне навике правилног изговора руских гласова, да уме да прочита, каже, разуме на слух и напише на најелементарнијем нивоу неколико реченица о себи и околини у складу са темама и текстовима из прве половине уџбеника (првих 14 лекција).

Садржај предмета:

Практична настава:

Упознавање са руским фонетским системом, основама морфологије и синтаксе (категорија рода, броја и падежа, номинатив, акузатив и локатив једнине и множине деклинабилних врста речи, инфинитив глагола, садашње време – I и II коњугација, прошло време; проста, просто-проширена реченица. Лексика и фразеологија у складу са темама из прве половине уџбеника (упознавање; изражавање молбе, извињења, тражење информације, дозволе, изражавање забране, поседовања, непоседовања; именовање и квалификација различитих земаља, нација, језика, професија, предмета и радњи у учионици, у кући, на улици, на пијаци, у продавници, код лекара).

Литература

Уџбеник: Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я Рыбакова, *Жили-были... 28 уроков русского языка для начинающих. Учебник/ Рабочая тетрадь*, Санкт Петербург, 2004.

Грамматика: Р. Маројевић, Грамматика руског језика, Нови Сад, 1989.

Помоћна литература: М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык*. Москва, 2005.

Речник: Н. Ајџановић, К. Јуршић - Хузјан, *Руско-српски речник* (уз уџбеник Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я. Рыбакова: *Жили-были... - 28 уроков русского языка для начинающих*, Санкт-Петербург, "Златоуст", 1998), Нови Сад, 2004. – скрипта.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из Руског језика А1.1

Циљ предмета: Развијање навика аудирања, говорења, читања и писања у оквиру ограниченог броја тема и ситуација на елементарном нивоу, што приближно одговара нивоу А1 Заједничког европског оквира за живе језике.

Исход предмета: На крају курса студент би требало да поседује формиране вештине читања, говорења, аудирања и писања на нивоу приближном нивоу А1 Заједничког европског оквира за живе језике, тј. да је у стању да разуме и употребљава познате и свакодневне речи и изразе у једноставним реченицама у циљу задовољавања свакодневних потреба.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме покривене лекцијама из уџбеника (15-28), у којима је заступљена одговарајућа фонетска, морфолошка и синтаксичка грађа (основни обрасци промене деклинабилних врста речи; основни бројеви, слагање именица уз бројеве; глаголи: презент, перфекат, глаголски вид, сложени и прости футур, инфинитив и промена повратних глагола, основни глаголи кретања; сложена реченица). Вокабулар у складу са темама које се обрађују у уџбенику (куповина, радни дан, прослава рођендана, град и село, сналажење на улици, путовање, летовање, спољашњост и карактер човека; изражавање допадања и недопадања, слагања, неслагања, изражавање времена, поседовања, позивања, честитања и сл.).

Литература:

Уџбеник: Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я Рыбакова. *Жили-были... 28 уроков русского языка для начинающих. Учебник/ Рабочая тетрадь.* Санкт Петербург, 2004.

Грамматика: Р. Маројевић, Грамматика руског језика, Нови Сад, 1989.

Помоћна литература: М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык.* Москва, 2005.

Шкатулка. Пособие по чтению для начинающих изучать русский язык (под ред. О. Э. Чубаровой), Москва, 2005.

Речник: Н. Ајџановић, К. Јуршић - Хузјан, *Руско-српски речник* (уз уџбеник Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я. Рыбакова: *Жили-были... - 28 уроков русского языка для начинающих*, Санкт-Петербург, "Златоуст", 1998), Нови Сад, 2004. – скрипта

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да је студент положио испите са претходног нивоа (A1.1, A1.2) или да се на дијагностичком тесту квалификовао за овај ниво.

Циљ предмета: Даље развијање говорних вештина читања, говорења, аудирања и писања приближно до нивоа A1+ Европског оквира за живе језике.

Исход предмета: До краја курса студенти би требало да савладају материјал презентован у првој половини уџбеника и да постигну језичку и комуникативну компетенцију која одговара нивоу A1+. На крају курса студент би требало да стекне основна културолошка знања о Русији; да може да разуме и користи вокабулар и конструкције и изван контекста уџбеника, често употребљаване изразе у вези са делокругом његових активности, да води разговор о уобичајеним активностима (подаци о себи, својој породици, месту становања, послу, студијама, плановима за будућност, познатим и успешним личностима, и сл.).

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме и лексика покривене лекцијама из прве половине уџбеника, у којима је заступљена одговарајућа граматичка грађа (функција и значења појединих падежа: N, L, A, G; редни бројеви, основни глаголи кретања с префиксима; директан и индиректан говор, односна, временска, намерна реченица; изражавање објекта мишљења и говора, времена, места, објекта радње, сличности, правца кретања, поседовања и непоседовања, присуства и одсуства, припадања, количине, жеље, циља, неопходности). Вокабулар у складу са темама које се обрађују у првој половини уџбеника (биографија, професије, опис личности, породица и породични односи, радни дан, опис града и села, поређење живота и обичаја Руса и људи у нашој земљи, становање, путовање и сл.).

Литература: Уџбеник: В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 2. Учебник русского языка (базовый уровень)*, 2-е издание, Санкт-Петербург, 2005.

Л.В. Миллер, Л.В. Политова, *Жили-были... 12 уроков русского языка - базовый уровень. Учебник/Рабочая тетрадь*. Санкт Петербург, 2005.

Помоћна литература:

М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык*. Москва, 2005.

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One*. Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Граматика: Р. Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник*, Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да је студент одслушао претходни курс (А2.1)

Циљ предмета: даље развијање говорних вештина читања, говорења, аудирања и писања на нивоу приближном нивоу А2 Европског оквира за живе језике.

Исход предмета: До краја курса студенти би требало да савладају материјал презентован у другој половини уџбеника и да постигну језичку и комуникативну компетенцију која одговара нивоу А2. На завршетку курса требало би да студент познаје неке културолошке специфичности Русије и Руса, да може да води разговор у вези са уобичајеним и познатим стварима, да уме једноставним изразима да опише своје занимање, блиско окружење и учествује у разговору и преписци на теме које су у вези са задовољавањем његових непосредних потреба.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме и лексика покривене лекцијама из друге половине уџбеника, у којима је заступљена одговарајућа граматичка грађа (функција и значења појединих падежа: D, I, промена именица, заменица и придева у множини; глаголи кретања с префиксима; изражавање адресата, неопходности, стања и осећања, правца и места кретања, друштва и инструмента радње, професије, бављења разним активностима, карактеристика човека, квалификације предмета, изражавање просторних и временских односа; директан и индиректан говор; уопштено-лична реченица; зависносложена реченица – намерна, условна, допусна).

Литература:

Уџбеник:

В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 2. Учебник русского языка (базовый уровень)*, 2-е издание, Санкт-Петербург, 2005.

Л.В. Миллер, Л.В. Политова, *Жили-были... 12 уроков русского языка - базовый уровень. Учебник/ Рабочая тетрадь*. Санкт Петербург, 2005.

Помоћна литература:

М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык*. Москва, 2005.

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One*. Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Грамматика: Р. Маројевић, *Грамматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник*, Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да је студент положио испите основног нивоа (A2.1. A2.2) или да се на дијагностичком тесту квалификовао за овај ниво.

Циљ предмета: Даље развијање језичких вештина (читања, писања, слушања и говорења), као и овладавања вокабуларом и граматичким јединицама у складу са темама и текстовима из уџбеника приближно нивоу A2+ према Заједничком европском оквиру за живе језике.

Исход предмета: На крају курса студент би требало да развије вештине читања, писања, слушања и говорења приближно нивоу A2+ Заједничког европског оквира за живе језике, да савлада лексички и граматички материјал презентован у првој половини уџбеника и да стекне шира културолошка знања о Русији и Русима.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме покривене лекцијама из прве половине уџбеника (биографија човека, породица и породични односи, професије, различита интересовања и хобији), у којима је заступљена одговарајућа лексика и граматичка грађа (прелазни и непрелазни глаголи, активне и пасивне конструкције с глаголима НСВ и СВ, повратни глаголи, активни и пасивни партиципи садашњег и прошлог времена, грађење активних партиципа и промена по падежима, њихово место у реченици; пасивни партиципи садашњег и прошлог времена, грађење пасивних партиципа и промена по падежима, краћи облик партиципа).

Литература:

Уџбеник:

В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 3. Учебник русского языка (первый уровень)*, Санкт-Петербург, 2006.

Помоћна литература:

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One*. Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Граматика: Р. Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник*, Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из Руског језика Б 1.1

Циљ предмета: Даље развијање језичких вештина (читања, писања, слушања и говорења), као и овладавања вокабуларом и граматичким јединицама у складу са темама и текстовима из уџбеника приближно нивоу Б1 према Заједничком европском оквиру за живе језике.

Исход предмета: На крају курса студент би требало да разуме кључне ставке исказа уколико се ради о јасном и стандардном језику и познатим стварима и догађајима; требало би да може да се снађе у већини свакодневних ситуација ако отпутује у Русију, да може да говори на једноставан и кохерентан начин о познатим стварима и темама које га интересују, да преприча неки догађај, дешавање, сан, као и да изрази очекивање, циљ или укратко објасни разлоге за остваривање неког пројекта или идеје.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме и лексика покривене лекцијама из друге половине уџбеника (образовни систем, студије, наука, посао, град, екскурзија, оријентација у граду, градски саобраћај, знаменитости највећих руских градова, живот у граду), у којима је заступљена одговарајућа лексичка и граматичка грађа (степени поређења придева и прилога, дужи и краћи облик придева, компаративна конструкција, изражавање атрибутивних односа у простој и сложеној реченици, глаголи кретања с префиксима – значење и употреба, поређење глаголског вида код глагола кретања, преносна значења глагола кретања; изражавање просторних односа у простој и сложеној реченици).

Литература:

Уџбеник:

В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 3. Учебник русского языка (первый уровень)*, Санкт-Петербург, 2006.

Помоћна литература:

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One*. Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Грамматика: Р. Маројевић, *Грамматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник*, Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А2 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Личне навике, разлози и мотиви (*porque / para*), пружање савета и давање препорука (*tener que + infinitivo / lo mejor es + infinitivo / va bien + infinitivo*). Презент индикатива правилних и неправилних глагола. Повратни глаголи. Поређење придева, прилога, именица и глагола. Предлози за место. Одређени и неодређени члан. Род именица. Презент индикатива неправилних глагола (*c – zc*). Присвојни придеви и заменице (*este/esta/estos/estas, ese/esa/esos/esas*). Учтивост (*tú / usted*). Правила акцентуације. Глаголска перифраза *estar + gerundio*. Сати. Исказивање намера и планова за будућност (*pensar + infinitivo / ir a + Infinitivo*). Искуства у прошлости (*el Pretérito Perfecto*). Временски маркери *ya / todavía no*. Личне заменице директног објекта. Обезличене реченице (*pronombre se + verbo en 3ª persona del singular o plural*).

Практична настава: Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А2). Теме: Искуства у прошлости и планови за будућност. Пружање савета и препорука. Исказивање личних навике, разлога и мотива, делови куће и намештај, физички опис људи, односи и сличности међу особама, тражење и пружање услуга, дозвола и изговора, одевни предмети. Говорни чинови поздрављања, представљања скретања пажње, активности у слободно време. Опис екстеријера исхрана и рецепти.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 2. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Troitiño, C., P. Seijas. *Cuadernos de Gramática española A2*. Barcelona: Difusión. 2009.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual* Madrid: SM 2002.
5. Виња, Војмир. *Diccionario español-croata*. Загреб: Школска књига. 1991.
6. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А2 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основна употреба шпанских глаголских времена (*el Pretérito Perfecto, el Futuro Imperfecto el Pretérito Indefinido, el Pretérito Imperfecto*) и начина (*el Imperativo*). Временске одреднице за исказивање радње у прошлости и временски маркери за будућност..Употреба глагола *ser* и *estar*. Исказивање жеља (*me / te/ le / nos / os / les gustaría + infinitivo*). Формулисање претпоставки (*Si + Presente de Indicativo, Futuro Imperfecto*). Употреба глаголске перифразе *estar + gerundio* у прошлости. Личне заменице директног и индиректног објекта.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А2). Теме: Искуства у прошлости и планови за будућност. Пружање савета и препорука. Исказивање расположења и душевног стања. Делови тела. Исказивање симптома болести. Описивање догађаја, околности особа и предмета у прошлости.. Приповедање и повезивање догађаја у прошлости, исказивање трајања радње. Давање упутстава и инструкција. Временски маркери за будућност. Исказивање будућних радњи и услова.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 2. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Troitiño, C., P. Seijas. *Cuadernos de Gramática española A2*. Barcelona: Difusión.2009.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco.*Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual* Madrid: SM 2002.
5. Виња, Војмир. *Diccionario español-croata*. Загреб: Школска књига.1991.
6. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Лични подаци (име, презиме, старост, националност...) поздрави; националност, професије. Абецеда. Род именица. Бројеви. Индикатив презента глагола све три коњугације (- ar / - er / - ir); употреба предлога *a, con, de, por, para*; одређени члан; личне заменице. Безлични глаголски облик *hay* и глагол *estar*; суперлатив, неодређени члан; упитне заменице. боје. Показне заменице и придеви; употреба одеђеног члана уз придев; глаголска перифраза *tener que + infinitivo*; глагол *ir*. Глагол *gustar*; присвојни придеви.

Практична настава: Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А1). Теме: изражавање намера, мотива, разлога, склоности, интересовања и потреба, физички изглед и карактер; породични односи, одевни предмети, опис места, градова и држава, клима.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 1. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Conejo, E., Tonnelier, B. *Cuadernos de Gramática española A1*. Barcelona: Difusión. 2008.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.
5. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002.
- 6.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Индикатив презента неправилних глагола; повратни глаголи; прилози за учесталост, слагање у мишљењу, сати; дани у недељи; делови дана. Употреба безличног облика уз заменицу *se*; глаголи *poner* и *traer*. прилози за количину.. *El Préterito Perfecto. Saber + infinitivo*; изражавање учесталости; Приповедање и повезивање догађаја у прошлости; изражавање трајања радње; *El Préterito Indefinido*; временске одреднице за прошлост; глаголска перифраза *empezar a+ infinitivo*; глагол *ir / irse*.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А1). Теме: навикаме и обичаји, понашање у ресторану; обичаји Шпанаца у исхрани, Описивање села, града, градске четврти; пружање упутстава, склоности и способности, врлине и мане.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional*1. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Conejo, E., Tonnelier, B. *Cuadernos de Gramática española A1*. Barcelona: Difusión.2008.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.
5. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002.

Мађарски језик 1: Правопис са културом изражавања

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Знање мађарског језика.

Циљ предмета: Упознавање правописног система мађарског језика, положаја регионалне варијанте матерњег језика. Развијање језичких вештина (усменог и писменог изражавања) студената.

Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да се на матерњем језику изражава правилно, да пише и говори према критеријумима норме стандардног мађарског језика.

Садржај предмета

Теоријска настава: Упознавање основних принципа правописа мађарског језика. Однос правописа и стилистике. Задаци нашег предмета у вишејезичној средини. Питања правилног изражавања на разним нивоима језичког система.

Практична настава: У оквиру предмета студенти практично развијају језичке вештине правилног изражавања на матерњем језику при обрађивању правописних наставних јединица: правила писања властитих именица, сложених речи, растављања речи, скраћеница, страних речи, интерферентне појаве, синоними, пароними, хомоними итд.

Литература:

- A magyar helyesírás szabályai (Tizenegyedik kiadás) Akadémiai Kiadó. Bp.
- Nagy Lajos. Helyesírási gyakorlókönyv.
- Balázs Géza. Magyar nyelvhelyességi lexikon.
- Balázs Géza, A Jászó Anna, Koltói Ádám. Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László születésének 70. évfordulójára Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- Grétsy László, Kemény Gábor. Nyelvművelő kézikönyvtár Auktor Könyvkiadó, Budapest, 1996.
- Grétsy László, Kovalovszky Miklós. Nyelvművelő kézikönyv, Budapest, 1983.
- Kemény Gábor, Szántó Jenő. Mondd és írd! Auktor Könyvkiadó, Budapest; Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1992.
- Ágoston Mihály. Rendszerbomlás? Forum Könyvkiadó, Újvidék, 1990.
- Kossa János. A mi nyelvünk. Forum Könyvkiadó, Újvidék.
- Hernádi Sándor. Helyesírási önképző, Ciceró, Bp.
- Helyesírás. (Szerk.: Laczkó Krisztina–Mártonfi Attila) Osiris Kiadó, Bp. 2005.
- Elekfi László, Wacha Imre. Az értelmes beszéd hangzása. Szemimpex Kiadó, Bp. 2003.

Стандардни српски језик: морфосинтакса

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета: Овладавање морфосинтаксичком нормом српског језика.

Исход предмета: Оспособљавање за писање граматички исправног текста.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Увод у морфосинтаксу: општа обележја граматичког система српског језика. 1.1. Реч као морфосинтаксичка јединица; синтагма, предлошко-падежна конструкција. 2. Категоријалне и функционалне карактеристике именица. 3. Систем заменичких речи. 4.

Предлошке

конструкције. 5. Бројеви и бројне конструкције. 6. Конгруенција на нивоу синтагме и реченице. 7. Категоријална обележја придева. 8. Атрибутске именичке синтагме. 9. Системи падежа с прилошким значењем. 10. Падежи субјекта и објекта. 11. Категоријална обележја глагола. 11. 1. Глаголски системи (за време, начин). 11.2. Нелични глаголски облици. 12. Рекција глагола, именица и придева. 13. Непроменљиве врсте речи.

Практична настава (вежбе): Обрада категоријалних обележја речи на примерима из новинских текстова.

Литература:

- Станојчић Ж, Поповић Љ. *Граматика српског језика*. Београд, Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Завод за издавање уџбеника, 1992.
- Клајн И. *Граматика српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2005.
- Мразовић П. *Граматика српског језика за странце*. Нови Сад, Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009.
- Станојчић Ж.С. *Граматика српског књижевног језика*. Београд: Креативни центар, 2010.

Мађарски језик 4: Лексиколошка семантика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Знање мађарског језика.

Циљ предмета: Систематизовање знања о лексичко-фразеолошком, морфосинтаксичком и синтаксичком систему стандардног језика.

Исход предмета: Оспособљеност за одговарајући избор лексичких и граматичких јединица у зависности од садржаја текста, жанра и медија.

Садржај предмета

Теоријска настава: Појам речи. Речнички фонд мађарског језика. Лексеме и фраземе. Слојеви лексике. Основна и допунска лексика. Речи говорног и књижевног језика. Дијалекти. Друштвено раслојавање лексике. Изворне речи, позајмљенице и стране речи. Ставови у семантици. Узајамна повезаност семантичких чинилаца. Тенденција мотивисаности и немотивисаности речи.

Речничко значење и контекстуално значење речи. Хомонимија. Синонимија. Типови поља речи и поља значења. Паронимија. Антонимија. Модели промене значења у савременом мађарском језику.

Практична настава: Лексичка анализа текстова и фразеологија у различитим текстовима.

Литература:

- Benczédi, Fábián, Rácz, Velcsovne. A mai magyar nyelv. Akadémiai. Bp. 1976.
- Károly Sándor. Általános és magyar jelentéstan. Akadémiai. Bp. 1970.
- Tompa József. A mai magyar nyelv rendszere. Akadémiai. Bp. 1970.
- Rácz Endre, Szathmári István. Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstanára köréből. Tankönyvkiadó, Bp. 1980.
- Minya Károly. Mai magyar nyelvújítás. Tinta Kiadó, Bp. 2003.
- Tolcsvai Nagy Gábor. Szempontrendszer a szókincs megközelítéséhez MNY., 85. 319—27. 1989.
- Penavin Olga. Nyelvjárás és köznyelv. Forum, Újvidék, 1986.
- Benkő László. Az írói szótár. Akadémiai, Bp. 1979.
- Kiss Jenő, Szűts László. A magyar nyelv rétegződése, 1988.
- Grétsy László. Mai magyar nyelvünk. Akadémiai Bp. 1988.
- Kiefer Ferenc. Jelentéselmélet. Corvina, Bp. 2000.
- A magyar nyelv kézikönyve. (Szerk.: Kiefer Ferenc). Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.

Студијски програм/студијски програми : Енглески језик и књижевност				
Врста и ниво студија: основне академске студије				
Назив предмета: Теоријска лингвистика				
Наставник (Име, средње слово, презиме) Предраг Д. Новаков				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: -				
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама теоријске лингвистике, гранама лингвистике, проучавањем језика и поделама језика у свету.				
Исход предмета Оспособљеност студената да примењују поставке теоријске лингвистике, да критички користе лингвистичку литературу и припремају стручна саопштења из ове области.				
Садржај предмета Лингвистика као наука о језику, поделе лингвистике и поједине њене интердисциплинарне гране (социolingвистика, психolingвистика). Одлике и функције језика. Преглед проучавања језика од старог века до данас. Језички модели и приступи проучавању језика (дубински падежи, трансформационо-генеративна граматика и други). Језици у свету и поделе језика (генетска и типолошка). Порекло језика и писма. Усвајање језика. Језици у контакту, ареална лингвистика. Пизин и креолски језици. Језик и мишљење, језичке универзалије и језички релативизам, емпирицизам и ментализам. Језик и друштво, раслојавање језика (територијално, друштвено и функционално, сленг), језичко позајмљивање и пуризам.				
Литература Bugarski, R. (2003), <i>Uvod u opštu lingvistiku</i> , Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva/ Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika. Crystal, D. (1997). <i>The Cambridge Encyclopedia of Language</i> . Cambridge: CUP. Fromkin, V., Rodman, R and Hyams, N. (2013), <i>An Introduction to Language</i> , Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers Ivić, M. (2001), <i>Pravci u lingvistici</i> , Beograd: BIGZ. Radford, A. et al. (1999), <i>Linguistics</i> , Cambridge: CUP. Robins, R.H. (1984), <i>A Short History of Linguistics</i> , London: Longman. Yule, G. (2000), <i>The Study of Language</i> , Cambridge: CUP.				
Број часова активне наставе				Остали часови 0
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања			писмени испит	50
презентација		20		
колоквијум-и		30		

Студијски програм/студијски програми: Енглески језик и књижевност			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Увод у социolingвистику			
Наставник (име, средње слово, презиме): проф. др Биљана Б. Радић-Бојанић, др Гордана С. Лалић-Крстин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Увод у англистичку лингвистику			
Циљ предмета: Упознавање студената са основним појмовима и начелима социolingвистике.			
Исход предмета: Студенти поседују основна теоријска знања из области социolingвистике и упознати су са општим социolingвистичким питањима. Оспособљени су да читају литературу из ове области и стечена знања примењују у истраживању социolingвистичких тема.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава.</i> Лингвистика и социolingвистика. Језик, култура, друштво. Говорна заједница. Вишејезичне говорне заједнице, билингвизам, диглосија, промена кода. Етнолингвистичка виталност, очување језика, замена језика, губитак језика, смрт језика. Раслојавање језика: географско, друштвено, ситуационо. Урбана дијалектологија. Језичке промене. Међујезички контакти, пичини и креоли. Језик и моћ. Језички империјализам. Језик и идентитет. Стандардизација, планирање језика, језичка политика. Методе социolingвистичких истраживања: квантитативне и квалитативне. <i>Практична настава.</i> Дискутовање о темама са предавања, читање изворних текстова, коментарисање актуелних примера језичке употребе.			
Литература: Bugarski, R. 1996. <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja, XX vek. Bugarski, R. 2010. <i>Jezik i identitet</i> . Beograd: XX vek. Holmes, J. 2013. <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> . 4th ed. Abingdon: Routledge. Labov, W. 2001. <i>Principles of Linguistic Change. Vol. II. Social Factors</i> . Malden: Blackwell. Llamas, C. et al. (eds.). 2007. <i>The Routledge Companion to Sociolinguistics</i> . Abingdon: Routledge. Meyerhoff, M. 2006. <i>Introducing Sociolinguistics</i> . Abingdon: Routledge. Radovanović, M. 2003. <i>Sociolingvistika</i> . 3. izd. Sremski Karlovci, Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Romaine, S. 2000. <i>Language in Society: An Introduction to Sociolinguistics</i> . 2nd ed. Oxford: OUP. Trousdale, G. 2010. <i>An Introduction to English Sociolinguistics</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Trudgill, P. 2000. <i>Sociolinguistics. An Introduction to Language and Society</i> . 4th ed. London: Penguin. Trudgill, P. 2016. <i>Dialect Matters: Respecting Vernacular Language</i> . Cambridge: CUP. Wardhaugh, R. and Fuller, J. M. 2015. <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> . 7th ed. Chichester: Wiley-Blackwell.			
Број часова активне наставе:			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: интерактивна настава, предавања, вежбе, дискусије, самостални и групни рад, истраживачки рад, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	30
активност у току вежби	10		
семинарски рад	20		
колоквијум	30		